

Senelerdenberi görülmemiş şiddetli fırtına gece tahribat yaptı

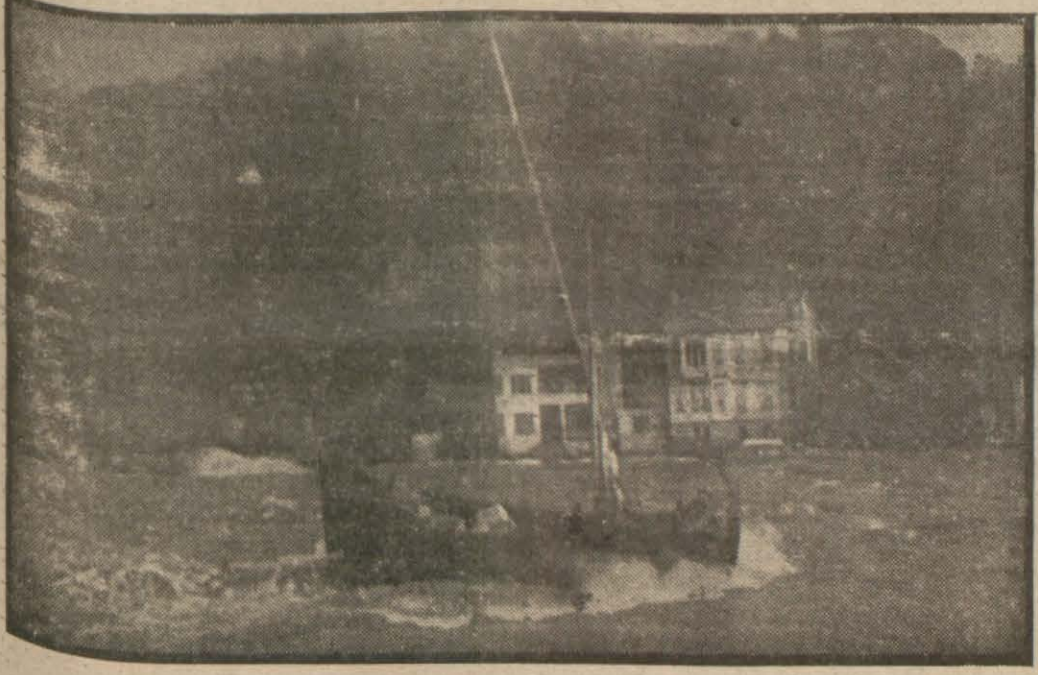
40 balıkçıdan haber yok

İki motör karaya düştü

Bir İtalyan vapuru fırtınadan demir taradı, kaptan ağır yaralandı, hastaneye kaldırıldı

Fırtına telefon, telgraf hatlarını da tahrib etti

Fırtına şehirde de tahribat yaptı, Tasarruf Haftası münasebetile Taksim abidesi etrafındaki hafta inşaat yıkıldı, gece hafif kar da serpiştirdi

Fırtınalı havada Boğaz'dan bir görünüş

Dün akşam baş gösteren şiddetli fırtına karada ve denizde tahribat yapmıştı. Fırtınanın, Karadenizde mühim bazı kazalara sebebiyet vermiş olmasından endişe ediliyor.

(Devamı 8 inci sayfada)

Amerikadan Finlândiyaya 50 tayyare gönderildi

Manerhaym hattına karşı yapılan Sovyet taarruzunun durdurulduğu bildiriliyor

Havas ajansına göre Finler iki Rus fırkasını hezimete uğrattılar, esir aldılar

Roma, 21 (Hususi) — İngiltereden ma- ya tayyare göndermekte olduğu anlaşıl-
ada, Birleşik Amerikanın da Finlândiya- mıştır. (Devamı 8 inci sayfada)

Boşanmalar niçin çoğalıyor,
kabahatli kadın mı, erkek mi?

“Hangi yuva yıkılmışsa
biliniz ki kadın yıkmıştır!..”

Bir erkek okuyucumuz: “Karım yalnız evimi tarumar etmekle kalmadı, bana muhitimi ve bulunduğum şehri de değiştirtti. Hem ben, hem çocuklarım sefil olduk,” diyor

● **Receb Sunay (Samsun):**
“Hangi yuva yıkılmış ise, hangi erkek bedbaht olmuşsa araştırınız, suçlu olanak karşınıza muhakkak kadın çıkacaktır. Kadın her şeye muktedirdir. Eriçibil-

liyetsiz erkeği dürtür ve yuvasına bağlı bir hale getirir gibi, en uysal ve yu- (Devamı 8 inci sayfada)
Yarın: Kadın okuyucuların cevapları

Alman - Holânda tayyareleri çarpiştılar

Dün Alman tayyareleri Belçika ve Holânda üzerinde uçtular

Londra, 21 (Hususi) — Alman tayyareleri bugün müteaddid defalar Holânda ve Belçikanın bitaraflığını ihlâl etmişlerdir.

Üç Alman tayyaresi öğleden evvel, Holânda'nın Arnhem şehri ile diğer hudud kasabaları üzerinde çok yüksekten uçmuşlardır.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Graf Spee kumandanının cenazesi

Dün merasimle kaldırılan cenazeye İngilizler bir çelenk gönderdiler

Londra, 21 (Hususi) — Bugün Buenos Aireste, kalabalık bir halk kütlesinin iştirakile «Graf Spee» nin müntehir kumandanı Langsdorfun cenaze merasimi yapılmıştır.

Arjantin Cümhurreisinin hususi müsaadesile «Graf Spee» nin mürettebatı cenaze merasiminde hazır bulunmuştur. Alman kruvazörü tarafından esir edilen İngiliz denizcilerinden bir heyet te merasime iştirak etmiştir.

«Graf Spee» ile muharebeye tutuşan İngiliz bahriyelileri bir çelenk göndermişlerdir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Efganistan seferber ik ilân etmiş

Roma 21 (Hususi) — Kahirede çıkan «El Misri» gazetesinin istihbaratına göre, Efganistan hükümeti umumi seferberlik ilân etmeğe ve Sovyet - Efgan hududunu daha sıkı bir kontrole tabi tutmağa karar vermiştir.

Aynı gazete, bu kararın Saadabat paketi devletleri tarafından tasvib edildiğini de bildirmektedir.

Uydurma bir haber

Dün bir refikimiz, Roma radyosuna atfen, Londrada İngiltere ile yaptığımız iktisadi müzakerelerin netice vermediğini yazmıştır. Bizim mevsuk membalardan aldığımız malûmata göre bu haber kat'iyen asılsızdır.

İhtikâr mücadelesi

Bir haftada toptancı tüccar olan doktorlar, müteahhidler ve emlak sahibleri

Hükümetin tam zamanında müdahalesile birden bire ortadan kaybolan bu açık gözlerin yerine ellerindeki stokları alelacele devretmek istiyen bir takım satıcılar kaim oldu

Deri fiatları yüzde yirmi düştü

İthalât eşyasında başlıyan fiat yüksekliklerini tetkik ederken bunda bazı tacirlerin ihtikâr arzularile beraber esas meğgaleleri ticaret olmadığı halde ellerindeki paraları ilerde kâr umdukları eşyalara yatranların da âmîl olduklarını yazmıştık.

Dün bu mevzu etrafında yaptığımız tetkikat sayıları bir hayli yekûna varan emlak sahibi, sarraf, müteakid memur, doktor, müteahhid ve buna mümasil bir çok kimselerin deri, kâğıd, manifatura, makara, kalay vesair ithalât eşyası stokları mübaya'a ettiklerini göstermiştir.

Piyasada söylendiğine göre muhtekir tacirlerle beraber Fakat bu harekete geçen ticarete yabancı meslek mensubları ve satın aldıkları mallar

bu eşhasın doğrudan doğruya şahsi teşebbüsleriyle olmamış, piyasa hareketleriyle yakından alakadar ve fakat elinde sermaye bulunmayan veya az sermayesi olan komisyoncu, simsar,

tüccar kâtibi gibi adamların ikaz ve teşvikleriyle vukubulmuştur.

Bu suretle ithalât eşyası birinci ve ikinci ellerden üçüncü, dördüncü el- (Devamı 8 inci sayfada)

Ticaret Vekili dün çay ve çuval tacirleriyle görüştü

Çuval ithalâtçıları hükümetin beklediği ruşdu göstere memişler, bilâkis müşkülât ika etmişlerdir; hükümet çuval ithalâtını bizzat yapacak

İhracat ve ithalât kontrol daireleri kuruluyor

Ticaret Vekili dünkü tetkikleri esnasında

Günlük çalışmaları piyasada dikkat Topçuoğlu, dün de çay ve çuval işine ve alâka ile takip edilerek müsbet a- el koymuştur.
kisler bırakan Ticaret Vekili Nazmi (Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Yıldırım harbi,
Kaplumbağa harbi

Ekrem Uşaklıgil

Tabiri icad eden eski Alman kumandanı General Ludendorftur, delâlet ettiği manayı gözlerimizin önünde canlandıran ise «Vels» oldu.

İngiliz romancısı evvelâ harbe takadüm eden sahneyi anlatıyor:

Başvekil ültimatı almıştır, kabineyi toplantıya çağırıştır. Teklifi kabul etmek mümkün değil, sefîre red cevabı verilecek, fakat red cevabının verilmesinden sonra ne olacak?

Vels anlatıyor:

Birkaç saat geçmemiştir ki, memleketin her tarafı canavar düdükleme sarsılmaya başladı, derken bütün semayı tayyare filoları ile kaplanmış gördük. Ateş, gaz, zehir, ölüm. Ölümden kurtulanı bekleyen ise nihayetsiz bir sefalet!

★

Yıldırım harbinin ilk ve çok küçük miyasta tatbik edilmiş sahnesini Habeş harbinde gördük:

Durmadan bomba yağdıran tayyare, mania tanımayan tank, paraşütle düşman gerisine indirilen asker.

Ve harbin başlaması ile bitmesi hemen hemen bir oldu.

Habeş imparatorunu hazinesini topluyarak hususî trenle Fransız toprağına can atmış gördük. Geride kalan, mevzîl mukavemetlerle uğraşmaya kalan, ölüme karşı koymaya kalan bir avuç biçaredir.

Habeş harbi yıldırım harbinin küçük miyasta tatbik edilmiş şeklidir. Büyük miyasta tatbik edildiğini Polonya harbinde gördük. Esası gene birdir:

Tayyare tek gün içinde memleketin bütün nakil vasıtalarını felce uğrattı.

Tank cepheyi birçok noktalarından delerek hududda çarpışan askeri geristenden vurdu. Paraşütle indirilen kıtada kaleyi içinden aldı.

Ve 35 milyonluk çok mağrur bir devletin 3,5 milyonluk ordusu 3 hafta içinde dağıldı. İki harbe esas bir olduğu gibi netice de birdir:

Varşovanın henüz kahramanca dövüşmekle meşgul olduğu bir günde mağlûb ordunun başkumandanını Romanya toprağında gördük. Geride ka'an, müstevliye karşı koymaya çalışan, açlığa, sefalet, ölüme göğüs geren sadece millettir.

Her iki tecrübe için de muteber olmak üzere bir noktaya işaret edelim:

Habeş harbinde İtalya, Lehistan harbinde Almanya tecrübe, bilgi, ve teşkilât kuvveti bakımından hasmîle mukayese edilemeyecek derecede üstündü, yıldırım harbi de ancak bu sayede yapılabildi.

★

Yeni devrin bize öğrettiği ikinci mücadele şekli, yıldırım harbinden sonra kaplumbağa harbidir.

Alman ordusu, Lehistan seferini inanılmayacak bir süratle bitirmiş olan Alman ordusu üç buçuk ay oluyor ki hasım hattının karşısındadır. Nakliyatını bitirmiştir, tahşidatını bitirmiştir, hazırlıklarını bitirmiştir, elinde milyonlarca asker, hemen hiç dokunulmamış cephane, fenin en son icad ettiği silahın her cins ve hesabsız vasıta vardır, fakat kumandanamıyor, kumandanmaya cesaret edemiyor, edebileceği de benzemiyor, vaziyeti hayretle gösterene verdiği cevap basittir:

— Ben harbetmek istemiyorum, etmek istiyen varsa hücumla geçmek ona düşer, diyor; diyor, fakat hakikat şu ki, edilecek olsaydı çoktan edecekti, harbi biran evvel bitirecekti, biran evvel huzura erecekti. Fakat yapamıyor, yaptığı şey, üç ay evvel Lehistanda yapmış olduğunun tamamen zıddına bir kaplumbağa harbidir. Birinci ve ikinci müşahedeleri birleştirerek ikisinden tek bir netice çıkarmaya çalışalım:

Yıldırım harbi çok üstün bir kuvvet tarafından kalite, teşkilât, bilgi, tecrübe bakımlarından çok küçük bir devlete karşı yapılabilir, müsavi kuvvetler arasında yapılacak harp kaplumbağa harbidir, garb cephesinde şimdi yapılmakta olan harb de budur. Fakat bu şekil mücadelenin, kaplumbağa harbinin ilâhihaye bu tarzda kalacağını da sanıyalım. Geçenlerde eski bir İngiliz kumandanının: — Harb dövüşerek kazanılır, demiş olduğunu kaydetmiştik.

Taraflardan birinin daha ziyade beklemekten vazgeçmek lüzumunu duyduğu dakikada bir üçüncü muharebe şeklinin zühür edivermesi de mümkündür.

Ekrem Uşaklıgil

Resimli Makale:

≡ Üç sınıf insan arasında ≡

İnadıcı olarak bildiğiniz adamları bir defa daha gözden geçirseniz iki kasma ayrıldıklarını görürsünüz. Birinci kısımda çok düşünenler, hâdiseleri kendi bakımlarından görerler bulunur, ikinci kısımdakiler ise hiç düşünmeyenlerdir.

Muayyen bir görüşü müdafaa bahsinde kendine taraftar arıyorsan çok düşünenlerle hiç düşünmeyenleri ihmal edebilirsin, kendi tarafına çekebilmen ihtimali çok azdır, fikir ve bilgi sahasında orta çapta olan insanlara bak, sana çabuk iltihak ederler, fakat güvenme, sebatsızdırlar.

SÖZ ARASINDA

Mirna Loy
Ana mı
Olacak?

Esmer sinema yıldızlarının en güzeli olan Mirna Loy, yeni bir filmde ana rolü yapmaktadır. Anne olmayı, günahı kadar bile sevmiyen bu ince artistin, son zamanlarda garib bir hisle filmlerde olsun analık yapmak istemesi, Holivudda kendisinin yanında evlâd sahibi olacağı dedikodusunu çıkarmıştır.

İngiliz ordusunun en iyi
Türkçe bilen zabiti

Meşhur İngiliz âlimi Sir Denison Ross'un İngilterenin, Ankara elçiliği müsteşarlığına tayin edildiğini yazmıştı. Denison Ross ile birlikte, aynı zamanda binbaşı Burton'un Ankara'ya geleceği haber verilmektedir. Binbaşı Burton'un elçilikte vazifesi, fahri başkanlıktır. Kendisi, İngiliz ordusunun en iyi türkçe bilen zabitelerindedir. Geçen hafta, Royal Central Asian Society'in (merkezî Asya cemiyeti) doktor Tefik Rüşdü Aras şerefine verdiği ziyafette türkçe bir nutuk söylemiş tir. Arabcası da kuvvetlidir.

İngiliz Kralını deniz
tutmuyor!

İngiltere Kralının Fransaya gittiğini biliyorsunuz. Müthiş ve çok fena bir hava ile yapılan bu deniz seyahatinde, Kralın maiyeti erkânından birçokları deniz tutmuştur. Kral ise, Fransa sahilleri görününceye kadar kaptan köprüsünde kalmıştır. Kral karaya feld Maresal üniformasıyla çıkmıştır.

Hergün bir fıkra
Cömerdle dilenci

Bir köşe başında oturan dilenci elini uzatmış dileniyordu. Temiz giyinmiş bir erkek geçerken:

— Ben de sizin gibi gün görmüş bir insanım, sonradan böyle oldum, dedi.

Temiz giyinmiş adam çantasını açtı, bir lira çıkarıp dilenciye verdi:

— Sen neden bu hale geldin?

Diye sordu. Dilenci elindeki liraya baktı, lirayı veren temiz giyinmiş erkeğe baktı:

— Ben de vaktile sizin gibi fazla cömerd bir insandım.

Tokyo sakallılar
Cemiyetinin içtimarı

Tokyo'da sakallılar cemiyeti, son günlerde altı aylık içtimalarını akte ederek, sakal büyütmenin faydaları ve usulleri hakkında verilen birçok tezleri tetkik etmiştir. Cemiyetin eski ve salâhiyetli jüri azası, yeni gelenlerin sakallarını muayene ederek ölçmüş ve 90 santim uzunluğundan aşağı olan sakalları beğenmemiş, sahiblerine daha fazla uzatmaları hususunda lüzum gelen tavsiyelerde bulunmuşlardır.

Helsinki'de dehset sahneleri

Sovyet Rusya tayyareleri Finlandiya'nın payitahtı olan Helsinkin'in üzerine bomba yağdırdığı sırada, Fin çocukları gayriihtiyari bir duvar dibine sığınarak, muhtemel bir kazadan korunmaya çalışmışlardır. Havadan yağın şeylerin yağmur değil de bomba olduğunu bildikleri halde yaptıkları bu hareket muhakkak ki gayrisüuridir.

Akrobasi oyunu
Yaparken
Bağlıan dansöz

Akrobasi oyunları yapan bu genç dansöz, 12 bin seyircinin dehşetten büyümüş gözleri önünde 15 metre irtifada trapezin üstünde bir den bayılıvermiş ve baygın bir halde binbir müşkülâtle, fakat sağ ve salim olarak kurtarılmış, hastaneye kaldırılmıştır.

Holivudda san'atkârlar
nasıl seçiliyor?...

En meşhur Fransız muharrirlerinden biri olan «Molyer» eserlerini neşrettirmeden ve oynatmadan evvel onları açığı kadına okumuş...

Hollywood film kumpanyalarından çoğu, sinema san'atkârı olmak arzusunda bulunan kadın ve erkek üzerinde karar vermek hakkını daktilolarına bahşeymişlerdir.

Bu san'atkâr namzedlerine çevrtilen her fi'm parçası hususî seanslarda daktilolara ve kadın memurere gösterilmektedir. Bunlara birer sual varakası da tevdi edilmektedir.

En fazla rey alan namzed «san'atkâr» payesine erişmektedir.

Geçenlerde ortaya atılan Robert Preston adındaki genç san'atkâr bu suretle seçilmiştir.

Ellen Drew de böyle intihab olunmuştur.

Piyanosunun başında
ölen bir san'atkâr

Newyorkta, tanınmış Viyanalı musikişinaslardan Vilhelm Grosz, piyanosunun başında dostlarına bir musiki ziyafeti çekerken, birden vücudü öne doğru kaymış ve olduğu yerde hayata gözlerini kapamıştır.

Sözün kısası

Şef ve millet

E. Ekrem Talu

Muhterem Milli Şefimiz Ankara - Erzurum demiryolu boyunca bir tetkik gezisinden başşehir avde buyurdular. Ankara garına ayak bastıkları zaman necib simalarında, müşahedelerinden derin bir haz duymuş kimselerin içten gelen memnuniyeti ve beşâseti okunuyordu.

Türk milletinin bütün haslet ve meziyetlerini nefsinde cemedan İsmet İnönü, Türkiye Cumhuriyetinin mukadderatını temiz ve azimkâr elerine aldığı gündendir en büyük hazzını her snıftan yurddaşlarıyla temasta aradı. Şeflik sıfatının aynı zamanda babalık sıfatını da ihtiva eylediğini bilen devlet reisimize, milletin hiçbir derdi yabancı değildir. O, bu derdleri derdlerinin kendi ağzlarından dinlemek ister ve onların dermanını gene kendileriyle elbirliği ederek bulmak yolunu tercih eder. Bu sistem düşünün bugüne kadar mes'ud neticeler vermiş ve Milli Şefimizin isabetli kararları ve yüksek direktifleriyle birçok aksaklıklar bertaraf edilmiştir.

Filhakika, şiarlarından biri halkçılık olan rejimimizin idealinde muvaffak olabilmesi için hâkimiyeti elinde tutan halk ile devlet mekanizmasının en başında bulunan zatın arasında böyle daimi temaslara olması, yurdun umumi derdlerinin en büyüklerimiz tarafından gözle ve yakından görülmesi lüzum ve faydalıdır.

Diğer taraftan, memleketin mukadderatını sevk ve idare eden bir kimsenin, devlet icraatından doğan neticeleri, milletini ileri hareketlerini, maddî ve manevî kalkınmasını, müşterek gaye ve prensipler etrafındaki vahdet manzarasını reyülâyn sık sık müşahede etmek te çok kıymetli bir kuvvet kaynağı olur.

İşte bu seferki seyahatinden de muazzez Milli Şefimiz böyle bir kalb kuvveti ile ve sevgili milleti hakkında güzel, fehrah ve emniyet verici intibalarla avdet buyurmuşlardır.

Ankaranın Erzuruma kendilerini götürüp getiren trenin bütün uğradığı vatan bölgelerinde yaşayan binlerce insan, dünyanın bu buhranlı günlerinde, sarsılmaz bir sevgi ve imanla Şeflerinin trafında tek ve çelik bir kütle halinde toplanmış olarak istikbale emniyetle baktıklarını kendi huzurlarında teyid ile kıvanç duymuşlardır.

Aynı zamanda, muhterem İnönü vatandaşlarımızın endüstri ve madencilik sahalarında seferber halinde görmek fırsatını da bulmuştur. Ve onlarla hasbihal etmek lütfunda bu'unarak, aldığı cevaplardan, Türkün bu işlerdeki kabiliyetini takdir eylemiştir.

Onun içindir ki, Milli Şefimiz başşehir avdetlerinde kendisine istikbale koşanları mütebessim bir çehre ile karşılamışlardır.

Giderken ve gelirken geçtikleri yollarda yüksek iltifatlarına mazhar kıldıkları vatandaşlarımız da şu anda nasıl bir sevinç, bir gurur ve bir kuvvet duyduklarını düşündükçe, dünyada en bahtiyar insanların bizler olduğumuza bir daha iman ediyorum.

E. Ekrem Talu

Konvansiyonel treni
teahhurla gel i

Dün sabah Konvansiyonel treni şehrimize üç saat teahhurla gelmiştir.

Dünkü trenle eski Çekoslavak ordusuna mensub muhtelif rütbeli zabıtlardan müteşekkil 22 kişilik bir grup şehrimize gelmiştir. Bu mütecciler şehrimize kış gelmez zaman kaldıktan sonra, diğerleri gibi Fransaya gideceklerdir.

Dünkü Konvansiyonel'e Bulgaristan ve Yugoslavyadan 16 göçmen gelmiştir.

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN		Arabi sene	
Rumi sene	1365	22	1365
Birincikanun	9	Resmi sene	1939
		Kısmi	46
CUMA			
GÜNEŞ		İMSAK	
S. D.		S. D.	
7 21		6 57	
2 37		12 58	
Zilkade			
11			
S. D.		S. D.	
12 12	4 32	13 44	13 23
E. 7	29 9 48	12	1 39
Öğle		İkinci	
S. D.		S. D.	
12 12	4 32	13 44	13 23
E. 7	29 9 48	12	1 39

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bazılarını kasıp kavuran spekülasyon hevesi anlaşılan manifaturacılar, demircilerden, inşaat levazımı satanlardan sonra bastonculara da sirayet etmiş olacak ki, bir arkadaşın şu hikâyeyi dinledik:

— Bir baston alıcaktım, tanıdığım mağazaya gittim, beğendiğim mal için benden 5 lira istedi. Halbuki ben aynı şeyi daha birkaç ay evveline gelineye kadar bir buçuk liraya alıyordum, fiat farkının sebebini sordum, adam masal söylemeye koyuldu:

Güya şu ağaç Brezilya ormanlarından, ötekisi ise Hindis-

tanın bilmem hangi köşesinden geliyormuş, yollar kapanmış, gelmez olmuş, fiatı da çıktıkça çıkmış..

Mağazaya şöyle bir göz gezdirdim, belki on bin tane değnek var, belki de daha fazla.

— Yahu, dedim, bu hesabdan benim mağazanda en aşağı elli bin liralık sermaye var.

Adam yutkundu, galiba hazır cevap değildi, söyle dedi:

— Sonra işler de kesad, baston kullanan azaldıkça azaldı.

— Desene mağazaya kırk yılda bir alık düşüyor, onun tüylerini yolmak lüzum...»

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Harbin sebebi ve mesuliyeti hakkında Fransanın sarı kitabı

Sarı kitabın mukaddemesi "Namus üzerine verilen sözler", başlığını taşımaktadır

Paris, 21 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Almanya, harbin sebebi ve mesuliyeti hakkında pek yakında bir beyaz kitabı neşredeceğini uzun zamandanberi ilân etmekte olduğu halde Fransa, yarın bir sarı kitabı neşredecek ve bunu her tarafa göndermek suretiyle, dünya efkârı umumiyasını tenvir edecektir. Bu sarı kitabın mukaddemesi «Namus üzerine verilen sözler» başlığını taşımaktadır. Mukaddemede, bu sözlerden üçü zikredilmektedir ve her üçü de, Almanyanın Avusturyaya girdiği gün, Çekoslovak istiklâline ve mülki tamamîyetine hürmet edeceğine dair taahhüdünü ihtiva etmektedir. 11 Mart 1938 tarihinde Mareşal Göring, Berlinde yapılan bir kabul resminde

Çekoslovakyanın Almanyadan hiçbir korkusu olmaması lâzım geldiğini, Çekoslovak elçisi Mastny'ye söylemiş ve bu hususta namusu üzerine söz vermiştir.

Mastny, elçiliğe avdetle, keyfiyeti hükümetine bildirmiş, sonra nazırın suvarisine tekrar gelerek Çekoslovakyanın seferberlik yapmayacağına dair kendisine teminat vermiştir. Göring, bunun üzerine, evvelce söylediği sözü tekrarlamış, yalnız kendi namına değil, aynı zamanda Führer namına söz söylediğini de ilâve etmiştir. Ertesi gün Göring Mastny'yi davet ve teminatını tekrar etmiştir. Aynı gün Von Neurath, Hitlerin kendisini, Teşrinievvel 1925 tarihli Alman - Çekoslovak hakem anlaşmasıyla bağlı telâki ettiğini Çekoslovakya müessiline beyan etmiştir.

Alman - Rumen ticaret anlaşması

Bükreş, 21 (A.A.) — Havas: Almanya - Romanya iktisadi müzakereleri bu akşam iki memleket arasındaki mübadelelerin umumî şartlarını tesbit eden bir anlaşmanın aktile neticelenmiştir.

Hitlerin Staline tebrik tel grafi

Berlin, 21 (A.A.) — Hitler, bugün Staline, aşağıdaki telgraftı göndermiştir: Doğumunuzun altmışıncı yıldönümü münasebetiyle en samimî tebriklerimin kabulünü rica ederim. Bu vesileden istifade ederek şahsî saadetiniz ve Almanya ile dostluk münasebetlerinde bulunan Sovyetler Birliği milletlerinin mes'ud istikbalı hususunda en iyi dileklerimi arz ederim.

Graf Spee kumandanının cenazesi

(Bastarafı 1 inci sayfada)

Kumandan Langsdorfun cesedi, askerî merasimle Buenos Aires'teki Alman mezarlığında gömülmüştür. Kumandan Langsdorf, Salı gecesi itibarıyla evvel, «Graf Spee» nin zabitan heyetile uzun boylu görüşmüştür. Almanya, «Graf Spee» mürettebatının maharib olmadığını ve kazada sayılanların icab ettiğini ileri sürerek, Arjantin hükümeti tarafından bu mürettebatın tevkiif edilmesini protesto eylemiştir.

Alman deniz başkumandanlığının tebliği

Berlin 21 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor: Deniz başkumandanlığı tebliği ediyor: Graf Spee kumandanı Hans Langsdorf, müssinin ziyandan sonra yaşamak istemesi bulunduğuna askerî heyetin, eski anesnel kalarak, bu kararı vermiş. Langsdorf kendisine mevdu bulunan emniyetini emniyet altına koyduktan sonra vazife ifa etmiş olduğu kanaatle, geminin akıbetine istikrar etmiştir. Bahriye, bu kararı tasvif eder ve hürmetle karşılar. Langsdorf, bir asker ve bir kahraman savaşa bahriyesinin emellerini tahakkuk ettirir.

Graf Spee kumandanının intihardan evvel söylediği sözler

Londra 21 (A.A.) — Graf Spee tarafında baharlan İngiliz gemilerinden birinin kumandanı yüzbaşı Dove, kumandan Langsdorfa, gemisini Montevideo'dan dışarı çıkartacağı, çıkardığı takdirde geminin baş müharebesinden sonra kendisine söylenmiş olduğunu ifade etmiştir. Langsdorf demiştir ki: «Ne gemimi, ne de hayatımı beyhude yere feda etmiye. Muharib olmanın bir tek İngilizin başından bile vicdanen mes'ul değilim. 60 gün mühlet»

Washington 21 (A.A.) — Amerika İş Nezaretinin Columbus vapuru mürettebatına 30 gün misafirlik vermiştir. Bu misafirlik emri buharlı Amerikan olmanın bir vapurla Amerika'dan hareket edeceklerdir.

İsveçte harb hazırlıkları

Mecburî hizmet hakkındaki kanun kabul edildi

Stokholm 21 — Mecburî hizmet kanunu, mecburi hizmetin kabulüne dair olan hükümet teklifini kabul etmiştir. Bu kanunda, vatandaşların muayyen bir dereceye kadar bazı işleri ifa mecburiyetini hissettikleri zikredilmektedir.

Bundan başka, parlamento, kabul ettiği diğer bir kanun projesi ile, harb veya harb tehlikesi vukuunda, sabotajculara ve casuslara karşı alınması icab eden tedbirleri ittihas hususunda hükümete salâhiyet vermiştir. Hükümet, telefon mükâlematle mektuplara sansür vazetmeğe ve bunları zapt ve müsadere eylemeğe de salâhiyettardır.

İçinde 900 kişi bulunan bir Alman vapuru battı

Kopenhag, 21 (A.A.) — Letonya Almanlarını, Almanyaya nakletmekte olan Alman bandıralı Gneisenau vapurunun 2 Kânunuevvelde içindekilerle birlikte battığı anlaşılmıştır.

İçinde ezcümle iş cephesi azasından 900 kişi bulunan bu vapurun bir mayne çarptığı bildirilmektedir.

Balkanlar hakkında bir sual

Paris, 21 — Oeuvre gazetesinde Genevieve Tabouis, Hitlerin bugünkü harbde tatbik edilen diplomatik ve askerî usullerin artık devam edemeyeceğini söylediğini kaydediyor.

Oeuvre gazetesine, bizzat Balkanların bu tehditlerden uzak kalıp kalamayacakları sualini irad etmektedir.

Excelsior gazetesine, Balkan meselesi bahsinden diyor ki:

Romanya, Rusya tarafından Besarabya meselesinin mevzuubahs edilmesini, Almanyanın iyi karşılamayacağı zannında idi. Halbuki, Almanya, Sovyet taarruzu halinde, Romanyanın, Almanyadan yardım beklememesi icab ettiğini anlatmıştır. Almanlar, kendi kuvvetlerini, kendilerine saklıyorlar. Esasen Rumenler bunu müdriktirler ve Alman - Rumen ticaret muahedesinin süruncemede kalması, herhalde bu yüzdendir.

Sıhhat Vekilinin Mersinde tetkikleri

Mersin, 21 (A.A.) — Sıhhat ve İçtimâl Muavenet Vekili Hulûsi Alatça, bugün 11.45 te şehrimize varmıştır.

Yenicidede vali ve sıhhat müdürü tarafından karşılanan Vekil, hükümet konağında bir müddet istirahatden sonra yanlarında vali ve sıhhiye müdürü olduğu halde belediyeyi, C. H. Partisini, Halkevini, askerî alay garnizonunu ve memleket hastanesini ziyaret ve tetkikatta bulunmuştur.

Akşam şereflerine verilen ziyafette bulunan Vekil, geceyi hususî vagonunda geçirmiştir.

Pariste 48 Komünist Tevkiif edildi

Paris, 21 (Hususî) — Polis memurları bugün Paris civarında gizli bir matbaa işletmekte olan 48 komünisti tevkiif etmişlerdir.

Bunlar, memnu propaganda beyanmaları basarak gizlice halk arasında dağıtıyorlardı.

Türk - İsveç ticarî münasebatı

Stokholm, 21 (Hususî) — Türkiye ile İsveç arasındaki ticarî münasebatı genişletmek üzere, yakında Stokholmda müzakerelere başlanılacaktır.

Alman tayyareleri bir Estonya vapurunu batırdılar

Oslo, 21 (A.A.) — Koparvikten bildiriliyor:

İsveç bandıralı Rotaland vapuru, Estonyanın Uko vapuruna mensub mürettebatla birlikte buraya gelmiştir. Ukonun kaptanı vapurun Şimal denizinde Norveç sahillerinden 80 mil mesafede bir Alman tayyaresi tarafından batırıldığını bildirmiştir.

Tayyare, beş bomba atmış ve tahlisiye sandallarına atlamakta olan mürettebat üzerine mitralyöz ateşi açmıştır. Bu suretle yaralanan bir kişi Koparvik hastanesine nakledilmiştir.

Sovyet - Rumen hududu açıldı

Bükreş, 21 (A.A.) — Sovyetler tarafından işgal edilen Romanya ile Polonya arasındaki hudud, Sovyetler Birliğinin Polonya Galiciyasını ilhakındanberi ilk defa olarak dün açılmıştır. Romanya ile Sovyet Rusya arasında işliyen ilk marşandiz trenleri hududu geçmiştir.

Maarif Vekilinin Malatyalılara hitabesi

Malatya, 21 (A.A.) — Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel şerefine Belediye tarafından verilen ziyafette Belediye Reisi Maarif Vekilimize «hoş geldiniz» demiş ve Malatyanın kültür sahasında mazhar olduğu terakki ve inkişafın yalnız cumhuriyet devrine aid olduğunu tebarüz ettirerek Malatya halkının Milli Şefe olan ebedî bağlılık ve hürmetlerinin ilbâğını rica etmiştir.

Maarif Vekili verdiği cevabda, okuyarak ve okutarak hizmetlerinde bulunduğuların işlerine Vekil olarak ta hizmet etmekten zevk duyduğunu söylemiş ve gönlünde bütün memleket parçaları için taşıdığı sevgi ve muhabbetin Malatya için de aynı olduğunu ve bu arada emri altında çalışmaktan daima şeref duyduğunu Milli Şefe alakası nokta nazarından Malatya karşı hususî bir sevgi taşıdığını söylemiş ve Malatyanın maarif yolundaki ihtiyaçlarının elinde mevcut imkânların en genişlerle tatmine çalışacağını ve Malatya halkının Milli Şefe bağlılık ve hürmet hislerini mukaddes bir emanet olarak arzedeceğini bildirmiştir.

Maarif Vekili dün sabah lisede derslere girerek tedrisatı takip ve talebe ile konuşmalar yapmışlardır. Vekil, müteakiben ilk okullarla trahom mektebini, bez ve tütün fabrikalarını ziyaret etmiştir.

Maarif Vekilimiz trahomlu talebeye atid mekteble bilhassa meşgul olarak trahom mücadelesinde elde edilen neticelerden dolayı memnuniyetlerini izhar buyurmuşlardır.

(Devamı 8 inci sayfada)

Sabahtan Sabaha

Trük cevheri

Cümhur Reisi Yevaz İsmet İnönü Erzurum seyahatinden dönerken Divrik civarında, yedi yüz eli metre yüksek dağlarda işlenen demir madeni cevherleri - ni de gözden geçirdi. Bu ham cevher Karabük demir fabrikasında işlenmektedir. Kocaali muntakasında da bundan daha zengin bir demir cevheri bulunduğunu haber aldık. Maden tetkik ve arama Enstitüsü faaliyettir.

Ergani bakır madenlerini modern vasıtalarla işletmeğe başladığımızdanberi bu cevher servet haline gelmiştir. Bulgar dağı madeni için de aynı tesisatın yapıldığı malumdur. Krom, bakır ve demir gibi Anadolu'nun muhtelif muntakalarında işlenen bu ocaklar gibi bu vatanın sinesinde daha nice cevherler bulunduğuna şüphe yoktur. Asırlarca medeniyet dünyasının ihtirasını üzerinde toplayan Küçük Asya muhakkak ki arzun zengin parçalarından biridir. Hele eski imparatorluk hududları belki bütün bir hazine idi. Şu kadarını söylemek lâzım ki bugün dünya - nın belli başlı üç büyük petrol menbaini tarih o hududların içine almıştır:

— Romanya, Musul, Bakou.

İmparatorluk devrinin son yıllarında Musul badiyelerinde yer yer fıskıran petroleri kokusundan halk iz'ac oluyor diye Musul belediyesi para ile amele tutup uzellerine toprak attığı henüz hatırladadır.

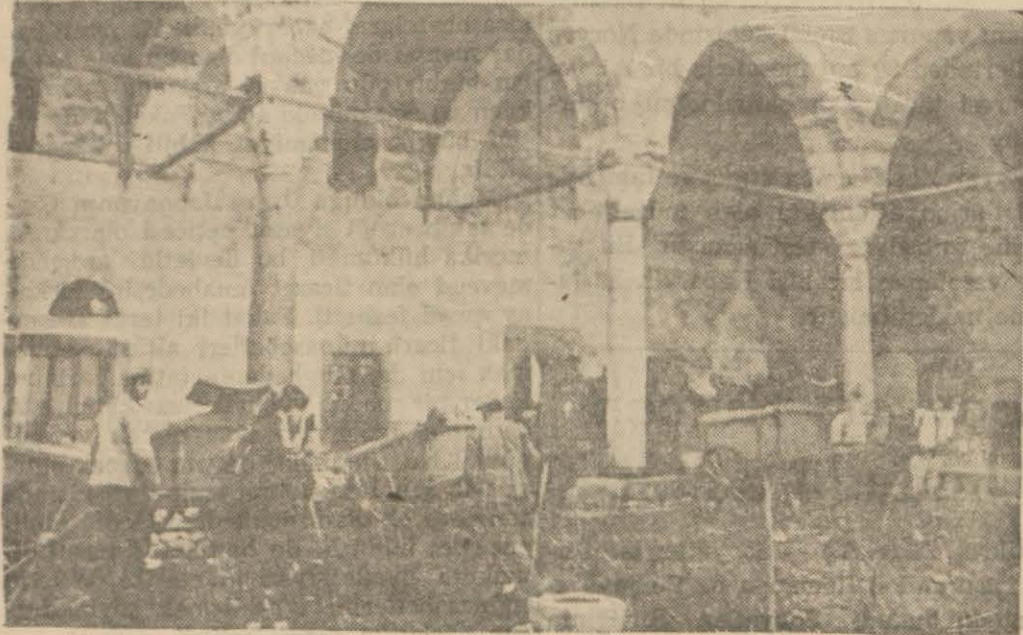
Sarayların halvet âlemlerinde behimi zevklerle dalıp giderken kendilerini yer yüzünde Alahın gölgesi olarak görenler yedi asır milleti istismar ettikleri halde yedi dakika olsun bu topraklarda yaşayanların varlığı ile meşgul olmadıkları için her köşeden fıskıran bu cevherleri görmedikleri gibi Türk milletinin ru - hunda asıl büyük asalet cevherini de göremediler. Asıl bu cevherdir ki Türk milletine mukadder olan mes'ud günleri idrak ettirdi. Eşsiz Atatürk'ün o derin ve keskin görüşü önce bu hazineyi, bu asalet cevherini keşfetti. Artık tısm çözülmüştü. Varlığın hâkim olan asıl Türk milleti kalkınmanın ve yaşamının esasını kavramıştır. Bu topraklarda ziyân edilecek cevher değil zerre yoktur. Ferdleri gibi madenleri, ormanları ve aziz toprakları ile baştanbaşa bir hazine olan Türkiye tam manasile kurtulmuştur. Bu kara kıy mevsiminde doğu ellerinin yedi yüz eli metre yükseklerindeki demir madenlerine kadar giden Cümhur Reisi de bu hareketi ile anlatmıştır ki Türkiye'de her şey bir kıymettir.

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Belediye kömür depoları açtı

Depolarda halka perakende ve ucuz kömür satışları yapılacak

Fatihte açılan kömür deposunda son hazırlıklar yapılırken

Belediye ve Belediye kooperatifinin kaza'arda açacağı perakende satış şubelerinin yerleri tesbit edilmiş, düünden itibaren buralara kömür nakline başlanmıştır.

Belediyenin açtığı şubeler Kadıköyünde hal binasında, Üsküdar'da Toptaşında, Fatihte cami karşısında, Beyoğlunda kaymakamlığın altındaki dükkânda, Eminönünde Kadirga caddesinde, Beşiktaşta karakol civarında bulunmaktadır.

Buralardaki satışlar perakendedir. Karabük kokunun tonu Kadıköyündeki şube de tonu 30 lira, kilosu üç kuruş, sömiko-

kun tonu 25 lira, kilosu yüz para, diğer şubelerde Karabük kokunun tonu 27,5 lira, kilosu iki kuruş otuz para, sömiko-

kun tonu 22,5 lira, kilosu iki kuruş on paraya satılacaktır. Belediye kooperatifinin açtığı şubelerde satışlar toptandır. Bunlar Kadıköyünde iskele civarında, Fındıklı'da cami önünde, Unkapanında ve Yenikapıda iskele civarındaki dükkânlarda satılacaktır. Kadıköyündeki satışlarda Karabükün tonu 28,75 kuruş, sömiko-kun tonu 23,50 kuruştur.

Ekmeğe zam yapılmıyacak

Un fiyatlarındaki yükselme dolayısıyla fırıncıların ekme fiyatlarının artırılması için Belediye'ye müracaat ettiklerini yazmıştık.

Fırıncıların 9,75 kuruş olan ekme fiyatlarının 10 para zam ile 10 kuruşa çıkarılması hususunda yaptıkları müracaat dün Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdarın reisliğinde toplanan Belediye Daimi Encümeninde tetkik olunmuş, neticede ekme fiyatlarına şimdilik bir zam yapılmasına sebep bulunmadığı anlaşılarak, fırıncıların dileği reddedilmiştir.

Müteferrik:

Spor eğitmen kursunda imtihanlara başlandı

Başvekâlet Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün Vaniköyündeki (Spor eğitmen kursu) nun birinci devre faaliyeti bitmiş, imtihanlara başlanmıştır. İmtihanlar muvaffakiyetli neticeler vermektedir. İmtihanların neticesi birkaç güne kadar alınacak, ayın 30'unda mersimle mezun olan gençlerin diplomaları verilecektir. Bu törende Beden Terbiyesi Genel Direktörü General Cemil Taner de hazır bulunmak üzere şehrimize gelecektir. Mezunlar kayak sporu tabikati yapacak üzere ayın 3'ünde Uludağa gideceklerdir.

İktisad Müdürlüğünde bir toplantı yapıldı

Dün İstanbul Mintaka İktisad Müdürlüğünde, Mintaka İktisad Müdürü Halûkun başkanlığında bütün sanayicilerin iştirakile mühim bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda İktisad Müdürlüğünün vaki olan suallerine sanayiciler cevap vermişler, harb dolayısı'le bu san'at şubesinin geçirdiği buhranı izah etmişlerdir. Sanayicilerin mütaleaları not edilmiştir.

İktisad Müdürlüğü, bundan evvel yapılmış olan bu yoldaki toplantıların neticelerini bir rapor halinde hazırlarak bu hafta içerisinde İktisad Vekâletine gönderecektir.

Kültür İşleri:

Hukuk ilmini yayma kurumunun konferansları

Hukuk ilmini yayma kurumu tarafından hukuk bilgisini arttırmak maksadile tertib edilen konferanslara yarından itibaren başlanacaktır.

Bu konferanslar Cumartesi günleri saat 15,30 da Ankara Halkevinde verilecektir. İlk olarak 'Tanzimat ve beynelmilel münasebetlerimize tesiri' mevzuolu konferansı vermek üzere Üniversite Rektörü Cemil Bilsel bugün Ankara'ya gidecektir.

Konferanslar Mayıs 940 başına kadar devam edecektir.

Hukuk ilmini yayma kurumu bundan başka her hafta Salı günleri Ankara radyosunda da bir konferans verecektir.

Trenlerin hareket şekli değişti

Devlet Demiryolları İdaresi trenlerin hareket şekli hakkında yeni bir karar vermiştir. Şimdiye kadar trenler, evvelâ hareket memurunun bir düdüğünü müteakib üç çan darbesi vurulmak, ayrıca da şeffren tarafından bir boru öttürülmek suretile uzun merasimi müteakib hareket ettirilmekte idi. Demiryolları yeni kabul ettiği şekle göre, Avrupa memlekelerinde olduğu gibi, kalın bir tahta çubuk üzerine geçirilmiş, bir tarafı kırmızı, bir tarafı yeşil işaretli madeni levha, hareket memuru tarafından makiniste gösterilmek suretile tren vaktinde derhal hareket edecektir. Bu suretle çan çalınarak bir takım koşmaların, telâşların ve trenlere atlamalar dolayısıle kazaların önü alınacaktır.

Yeni işaret levhaları tamamilen hazırlanmıştır, yeni şeklin tatbikine önümüzdeki ay başından itibaren başlanacaktır.

Bir genç dün metresini yaraladı

Beşiktaşta Köyiçinde Mumcubakkal sokakında 5 numarada oturan ve gene Köyiçinde meyhaneci İsmailin yanında çıraklık yapan Abbas adında bir genç, o civarda oturan Vecihe isiminde bir kadını üç senedir beraber yaşamaktadır; bu arada bir de çocukları olmuştur. Birkaç gün evvel, Abbasla Vecihe kavga etmişler ve Abbas evini terk ederek, çıkıp gitmiştir.

Dün Abbas, eve gelecek dargın bulunduğu Veciheden çocuğunun kendisine verilmesini istemiştir. Kadın Abbasın bu talebini şiddetle reddederek çocuğu kendisine veremeyeceğini söylemiştir. Bu yüzden aralarında tekrar çıkan bir kavga sırasında Abbas bıçağını çekerek metresinin üstüne atılmış ve kadının vücudunun muhtelif yerlerine sap'amağa başlamıştır.

Vecihenin feryadı üzerine yetişen zabıta memurları, Abbası bıçağıle beraber yakalamışlardır. Yarası çok ağır olan kadın tedavi edilme üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Türkiyedeki Almanların Almanya'ya yolladıkları yılbası hediyeleri

Her tarafta yılbaşı hazırlıkları başlamıştır. Maamafih Avrupadaki harb yüzünden bu hazırlıkların geçen senekiler kadar parlak olmadığı anlaşılmaktadır. Hazırlıklar meyhanesinde Türkiyedeki Almanlar da Almanya'da bulunan akrabalarına, aile ve dostlarına gönderilmek üzere Türkiye mamulâtı yiyecek ve içecek tedarik etmekle meşgul olmaktadır.

Harb halinde bulunan Almanya'da yiyecek ve içecek maddelerile beraber bilümmü eşya vesika ile dağıtılmaktadır. Böyle günlerde en kıymetli hediye olan yiyecek olduğunu düşünen Türkiyedeki Almanlar, pazarlardan üzüm, incir, fındık ve emsal'i yemişlerimizi satın aldıkları gibi uzun müddet mukavemeti bulunan sukuk ve emsali gibi gıda maddeleri mübayaasında bulunmayı da ihmal etmemektedirler.

Almanlar, satın aldıkları bu gibi yiyecek maddelerini ambalaj yapmakla, sandık'lara yerleştirmekle meşgû'dürler.

Bir genc nisanlısını tehlikeli surette yaraladı

Kasımpaşada oturan ve Fındıklı tütün deposunda çalışan Ayşe adında bir genç kız, dün akşam üzeri istinden çıktıktan sonra evine giderken önüne eski nisanlısı Galib çıkmıştır.

Nisanlısile bir müddettenberi arası açık bulunan Galib, genc kıza yeniden münasebet tesis etmelerini söylemiş, Ayşe bu teklifi kabul etmiyerek yoluna devam etmek istemiştir.

Bu red cevabı karşısında büyük bir asabiyyete kapılan Galib, bıçakla Ayşeyi ağır surette yaralamıştır.

Yaralı kız Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, suçu yakalanmıştır.

Doçentlik imtihanına girenlerin evrakı

Üniversitenin muhtelif fakültelerinde münhal bulunan 16 doçentlik için açılan imtihanında muvaffak olanların evrakı, namzedlikleri tasdik edilme üzere Maarif Vekâletine gönderilmiştir. Namzedlikler tasdik edildikten sonra doçentlerin diğer imtihanlarına başlanacaktır.

Fatih Halkevinde konferans

Fatih Halkevinde: Mutad Cumartesi konferanslarının on dördüncüsü 26/12/1939 günü saat 20.30 da Tacettin Sırmalı tarafından verilecektir. Mevzuu «Suç ve Suçlu» dur. Davetiyeler ev direktörlüğünden alınabilir.

Mahkemelerde

Sahtekârlıktan suçlu bir ambar kâtibi muhakeme edildi

Hâdisenin aydınlatılması için ehli vukuf heyetine tetkikat yaptırılmasına karar verildi

1 inci Ağırceza mahkemesi, dün bir sahtekârlık hâdisesinin duruşmasına bakmıştır.

Suçlu Malatya ambarı kâtibi Niyazi hakkındaki iddiaya nazaran, hâdisenin mahiyeti şudur:

Tuhafiye ve buna benzer şeylerden mürekkep 72 parça eşya, Malatyaya gönderilmek üzere ambarda hazırlanmıştır. Kâtib Niyazi teslimat cetvelinde eşyanın kilosunu gösteren 6839 rakamını, 5839 şekline sokmuştur. Bu tahrifat sayesinde 1000 kilonun nakil bedelini, zimmetine geçirmiştir.

Suçlu Niyazi, Ağırcezada yapılan sorgusu sırasında hakkındaki iddiayı reddetmiş ve demiştir ki:

— Bu, bir kalem hatasından, bir hesap yanlışından ibarettir. Yoksa, tahrifat yapmış değilim. Böyle bir suçla alâkam yoktur.

Dünkü celsede müddeiumumi Übeyt, hâdisenin aydınlanması için ehli vukuf tetkikâtı yapılması talebinde bulunmuştur.

Mahkeme, bu talebi kabul ederek, bir ehlihibre tayinine karar vermiş ve duruşmayı başka bir güne bırakmıştır.

Mühürlenmiş defterlerin mührünü sökenler muhakeme edildiler

Bir müddet evvel Galatada Zarifiye adında bir komisyoncuya aid yazıhanede döviz kaçaklığı yapıldığına dair bir ihbar vukubulmuş ve gümrük muhafaza memurları yazıhanede arama yapmışlardır.

Bu arama neticesinde dört defter, kurşun mühürle mühürlenmiştir. Fakat, bilâhare memurlar tekrar yazıhaneye gittikleri zaman mühürlerin sökülmesi ve defterlerin açılmış olduğunu görmüşlerdir.

Deniz İşleri:

Bir İtalyan motörü karaya düştü

İtalyan bandıralı büyük bir motor dün Marmara denizinde Marmarcık mevkiinde karaya düşerek oturmuştur.

İtalyan konsolosluğu vasıtasile motörün kurtarılması hususunda Gemi Kurtarma şirketine müracaat edilmiştir.

Bugün bir tahlisiye gemisi, vak'a mahalline hareket edecektir.

Bir Macar vapuru karaya oturdu

Dün Sokoni Vakum kumpanyasından İhrakiye alarak limanımızdan hareket eden Macar bandıralı İntirak acentasına mensub Donna vapuru, dalagaların tesiriyle sahile düşmüş, Sokoni Vakum kumpanyasının depoları önünde karaya oturmuştur.

Vapur kendi vesaitile kurtulmağa çalışmış ise de muvaffak olamamış, bunun üzerine Tahlisiye Direktörlüğüne müracaat etmiştir.

Galatasaraylıları davet

Galatasaraylılar Yurdundan: Yurdumuz, muhtelif senelerin pilâv toplantılarına ve Galatasaray ile alâkalı vak'alara aid hatıraların tesbiti için ihzar ettiği sinema filmlerini, 23/12/1939 Cumartesi günü saat 4 de, Galatasaraylı arkadaşlara seyrettirecektir Arzu edenlerin Cumartesi günü Beyoğlunda Parmakkapıda Hasnun Galib sokağında Galatasaray Spor Klübü Lokalini teşrifleri rica olunur.

Paramunt Film Şirketinin 939 - 40 senesi Filmlerinin en muazzamı olan ... ve
KLODET KOLBERT - DON AMECHE - MARY ASTOR - JOHN BARRIMOR - FRANCIZ LEDERER tarafından yaratılan

GECE YARISI KONTESİ
emsalsiz filmini önümüzdeki Pazartesi günü matinelere itibaren
LALE SINEMASINDA
görmeğe hazırlanınız.

Bugün: ERROL FLYNN'in en son zaferi ve Marmara Film Stüdyosunun eşsiz Türkçe eseri.

ÇALINAN TAÇ

Takdirlerle devam ediyor... Üç gün daha gösterilecektir.

Bir otomobil faciası

Cağaloğlunda oturan müteakid General Şevketin eşi 50 yaşlarında Fatma Münire, evvelki gün Çemberlitaşta tramvaydan inerken Beyazıt istikametinden gelen ve şoför Nurinin idaresindeki otomobilin çarpmasıle ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı kadın bir müddet sonra kaldırıldığı Haseki hastanesinde vefat etmiştir.

Kazayı müteakib kaçan şoför yakalanmış ve hakkında takibata başlanmıştır.

Şehir İşleri:

Taksilerle otobüsler gibi nakliyat yapılacak

Caddelerdeki izdihamı önlemek için Belediye tarafından tetkikat yapılmaktadır. Otobüsler gibi taksilerin de muayyen bekleme yerlerinden 5, 10 kuruşa adam taşımalarının doğru olup olmayacağı incelenmektedir.

Eminönünde yıkılacak binalar tesbit edildi

Eminönü meydanının açılması münasebetile yıkılacak binaların tamamı tesbit edilmiştir. Şimdiki bahkane binası ile Emlâk Bankasının bulunduğu ada kâmilen yıkılacak, meydana ihlak edilecektir. Yalnız bu adada banka binasının yıkılmaması kararlaştırılmıştır.

Şehirde beş stad yapılacak

Belediye Dolmabahçe stadından başka Lânga, Çukurbostan, Eyüb ve Ayasofyada da birer stad yapacaktır.

Arşiv dairesi yıkılacak

Sultanahmedde yapılacak Belediye sarayının inşası esasında Arşiv dairesinin işgal ettiği bina da yıkılacaktır. Arşiv binası, Cevri kalfa tarafından yapıldığı için tarihî ehemmiyeti haizdir. Belediye binanın yıkılması için Müzeler İdaresinden müsaade istemiştir.

Polis'e:

Bir hamal yük taşırken ambıra düştü

Tophanede Karabaş mahallesinde 79 sayılı evde oturan seyfar hamal İsmail, dün Tophane rıhtımına bağli İzmir vapurunun güvertesinde yük taşırken müvazenesini kaybederek ambara düşmüş ve ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı hamal tedavi edilme üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Bir adam tramvaydan düştü

Ali Şevki adında biri 516 sayılı Beşiktaş - Fatih tramvayile Kabataştan geçerken, İnhisarlar binasının önünde tramvaydan atlamak istemiş ve muvaffak olamıyarak caddeye düşmüştür.

Bu sukut neticesinde başından tehlikeli surette yaralanan Ali Şevki, ifade veremeyecek bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Askerlik Bahisleri

Leh ordusu neden bu kadar çabuk yenildi ve mahvedildi?

Yazan: Emekli general H. Emîr Erkilet

Leh ordusu kıymet ve âyarında bir ordunun üç haftalık bir harbe yenilmesi ve yok edilmesi hâdisesinin tarihte eşi yoktur. Lehistan'da üç haftada mahvedilen yalnız ordu olmamış, onunla beraber koca bir devletin vücudü de yeryüzünden silinmiş ve Leh milleti esir olmuştur. Almanyaya meydan okuyacak ve hattâ taarruzu bile düşünene kadar kendinde kuvvet gören Polonya nasıl oldu da üç hafta içinde müstakil bir devlet ve hür bir millet olarak yaşamaktan geri kaldı? Bu örneksiz tarihî büyük hailenin sebeplerini arayıp bütün esas ve teferrüatlarla bulmak ve korunma tertibatını ona göre yapmak ve icab ederse yeniden yaratmak tecavüze maruz kalabilecek her millet ve devlet için şüphesiz farzdır.

Bunun için, dün İsveçli bir kurmay albayla Danimarkalı bir yarbayın bu mesele hakkındaki tetkiklerinin hülâsalarıyla çıkarabildikleri neticeleri bildirmiştim. Bahsi neticelendirmek için bugün de Danimarkalı General Stevens'in bu babda bir Danimarka gündelik gazetesinde çıkan tetkikinden bahsederek kendi mütalealarımızı da ilâve edeceğiz.

General Stevens «Lehistan seferinde başmağa değerli olan şey netice değil, metoddur. Almanya son neticelerde yapılan harberden doğru neticeler çıkarıldı. Polonya ile diğer memleketler ise yanlış dersler almışlardır...» diyor ve devam ediyor: «İspanya iç harbinden sonra en kudretli askerler bile muharebe arabası ile motörlü kıt'aların iflâs ettiklerini söyleyerek mutad piyade yerine zirhlî piyade teşkili meyil ve arzusunun terk edilmesini tavsiye ettiler. Aynı zamanda kıt'aları motör ve makineleştirmeyi çok ileri götürme mek lüzumunu müdafaa ettiler.»

Danimarkalı generale göre İspanya iç harbinde motörleştirilmiş kıt'aların yürüyüş süratlerinin diğer kıt'aların kine nazaran ancak pek az farkettiğini misallerle gösterenler ve dolayısıyla kıt'aları motörleştirmenin ancak mahdud kalması icab ettiği hükmedenler olmuştur. Bunlar arasında Polonya başkumandanlığı da vardır. Onun son harberden çıkardığı fikir şudur: Ordu teşkilatında asıl ehemmiyet yollara bağlı olmaları kıt'alara verilmelidir. Bunlar ise piyade ve süvaridir. İşte Polonyanın piyade ve süvariye ehemmiyeti vererek motörlü hava ve yer kuvvetlerini ikinci dereceye bırakması bundandır.

General, mütalealarında şu netice lere varmaktadır: Bu, bir hata idi. Polonya ordusu kütle halinde kullanılmış hava kuvvetlerinin yakından ve adım adım yardımını görmüş, cesaret ve meharretle idare edilmiş motörlü kıt'alar tarafından mağlûb edilmiştir. Alman sevk ve idaresi yeni bir tâbiye kullanılmıy tasarlama ve bundan her ne bekledi ise tamamlamıştır. Polonya ise bilâkis eski usulde bir harb beklemiş ve bütün düzenleri eski harb usulüne göre yapmış ve fakat hiç beklemediği ve bilmediği bir harb karşısında kalacak vasıta ve metodlarını değiştirmeye vakit ve imkân bulamamıştır. İşte Leh mağlûbiyetini fevkalâde büyüyen başlıca sebepler budur. «Polonya harbinin birinci derecede kazanan, motörlü kıt'alardan yardım gören Alman hava ordusudur. Gerçi bu hüküm, şimdilik zaferin havada üstün olan devlete tevceh edeceğini âşikâr göstermektedir.»

Bundan sonra muharrir «eğer Polonya kâfi bir hava kuvvetine hava müdafasına malik olsaydı Alman yıl-

Her askeri düşündüren üç sual

- 1 — Tayyare ve zirhlî muharebe arabalarına ne derece ehemmiyet vermeli?
- 2 — Düşmanla tayyare ve zirhlî muharebe arabasında taadül temin olunamazsa ne yapmalı?
- 3 — Zirhlî arabalara karşı yalnız kıt'alarda tank müdafaa tüfek ve topları bulundurmamak kâfi midir?

Cevapları bu yazıda

dırım harbine mâni olabilir miydi?» sualini sorarak gene kendisi «evet, şüphesiz» cevabını veriyor. Bu münasebetle şunu da ilâve ediyor: «Leh hava kuvvetleri ve Leh hava müdafaa topçusu harbin bidayetinde olduğundan en az beş misli daha kuvvetli olmalıydı. Diğer cihetten, Lehistan'da, Leh uçak filosunun ve uçak müdafaa topçusunun kuvvet ve vasıflarının fazla takdir edilmiş olduklarına da şüphe yoktur. İspanya harbinde uçak müdafaa topçusunun elde ettiği iyi neticeler Polonyada haksız bir nikbinlik uyardır. Orada, İspanyada olduğu gibi aynı bir hava harbi olacağı, yani uçakların başlıca vazife olarak ağır topçunun atışını havadan tanzim ile uğraşacağı bekleniyordu; fakat hakikatte vâki olan tamamiyle başka olmuştur.»

Muharririn Polonya harbinden çıkardığı son netice şöyledir: «Polonyanın harb plânı Alman taarruzunun süratini, vuruş kudretini olduğundan daha az tahmin etmiştir. Ordunun bilhassa müteharrik kısımları, süvari, hakın daki Leh nazariyeleri kuvvetli Alman hava ordusu ve Alman zirhlî kıt'alarının imha edici kudreti karşısında iflâs ettiler. Motörlü ve makineli kıt'aların yollara bağlı oldukları hakkındaki İspanya tecrübeleri sifra müncer oldular. Leh ordusunun sevk ve idaresi hava müdafaa silâhlarının kıymetlerini fazla takdir etmiştir. Seferberlik de hem geç oldu ve hem de politika icabıyla, ancak kısım kısım yapılabilmıştır.»

General Stevens son hüküm olarak şunları söylüyor: «Zaten mevcut olan Alman tefevvüku, ordunun çok iyi sevk ve idaresi ve bizzat ordunun son Büyük Harbdeki aynı şayanı hayret serliği, aynı tasarru enerjisi ve aynı cesaret ve şecaati göstermesiyle bir kat daha artmıştır.»

İskandinav devletlerinin bazı askerî muharrirlerinin Polonya harbi hakkındaki mülâhaza ve hükümlerini bu suretle görmüş olduk, bunların müşterek noktalarını toplayıp hülâsa edersek şu neticeyi elde ederiz: Polonya ordusunu az zamanda bozup yok eden, Alman hava filolarının ve zirhlî ve motörlü kıt'alarının müttehid, meharretli ve cür'etli sevk ve idaresidir. Alman uçak filoları harbin daha ilk günlerinde, kütle halinde yaptıkları taarruzlarla, Leh uçaklarını muhafaza alanlarda bastırarak büyük bir kıs-

mını bozmağa ve uçuş alanlarını da bombalarla delikdeşik ederek uçulamaz bir hale getirmeğe muvaffak olmuşlardı. Aynı zamanda gerilerdeki askeri fabrikaların, mühimmat depolarının, demiryolların, köprülerin ve ilâh... in tahribi de başlamıştı. Bununla beraber hududlara yayılmış olan Leh ordularının geniş cephelerini sürada ve burada delerek içerilere cür'etle nüfuz eden Alman zirhlî ve motörlü kıt'alarının Leh mukavemet gruplarını daıma iki cenahlarından kavriyarak sarmaları ve onlara bir an bile nefes al durmamaları, Almanlara tarihte örneği olmayan seri ve kat'i bir zafer temin etmiştir.

Polonyanın kuvvetli Alman uçak filolarına ve ezici zirhlî ve motörlü kuvvetlerine karşı koyamamasının ve binnetice kendini bu kadar seri bir mağlûbiyetten kurtaramamasının sebebi onun kâfi bir hava kuvvetine hava müdafasına, keza kâfi zirhlî ve motörlü kuvvetlerle zirhlî müdafaa silâhlarına malik olmamasıdır. O zannetti ki hasmın hava kuvvetleri ne kadar fak ve kudretli olursa olsun azlık olan Leh avcı uçaklarıyla hava müdafaa topçusu onları def'e kâfi gelebilecektir. Kezâlik hasmın zirhlî muharebe arabalarıyla motörlü kıt'aları ne kadar fazla olursa olsun bir taraftan yolsuzluk ve diğer cihetten mayı mahruk ihtiyacı yüzünden onların yapabilecekleri iş o kadar geniş ve ezici olmuştur ve nihayet bunlar zirhlî müdafaa silâh ve topları karşısında hareketsiz kalacaklardır. Bilâkis Leh süvarileri her arazide hareket edebildikten başka benzine de muhtaç olmadıkları için büyük bir hareket serbestisi ve istiklâle malik olacaklar ve bu hassaları sayesinde Leh ordusunun cenahlarını muhafaza edebildikten başka bizzat hasmın cenah ve gerilerini tehdit edebileceklerdir. İşte bütün bu faraziye ve nazariyeler tabbikatta tamamiyle ters çıktıkları için Leh ordusu pek az zamanda perisen olmuştur.

Bu mülâhaza ve neticeler esas itibarıyla doğrudur ve küçük devletler için ibret almamak derslerle doludur. Ancak iki hasımdan hangi tarafın uçağı ve zirhlî harb arabası çok ise harbe onun muhakkak galib geleceği gibi neticeler çıkarmak yalnız hatalı değil, aynı zamanda feci ve meş'um dahi olabilir.

İspanyada uçakla tankın ve umumiyetle motörün Lehistan'da olduğu gibi seri ve kat'i neticeler elde edememesinin sebebi, İspanyanın sarp dağlık olmasıdır. İspanya dahil harbinde motörlü vasıtalarla yapılan bütün taarruzlarda, düzlük yerlerde uçak ve motör daima nisbi kudret ve sürat üstünlüğü göstermiş ve fakat arazi sarp-laştıkça onların süratlerinden ve taarruz kudretlerinden beklenen faydalar da tabiiyle mahdudlaşmıştır. Polonyanın düz ovalarında herşey uçağın taarruzuna açık ve zirhlî ve motörlü kıt'aların geniş ölçülerde hareket ve nüfuzlarına müsâid idi. İspanyada tabiiyle böyle olamazdı.

Hakikat olan şudur ki, bugün ordular uçak, zirhlî muharebe arabası ve motörlü nakil ve cer vasıtaları kâfi ölçülerde teçhiz edilmekten geri kalamazlar. Bunlar memleketin vüs'at, servet, nüfus ve bilhassa arazi tabiatlarıyla mütenasib bir surette temin ve tedarik edilmiş ve harbin devamınca gerek malzeme ve gerek personele ekmelleri emniyet altına alınmış olmak lâzımdır. Bu esasları ihmal memleketin müdafaa ve varlıklarını ihmal demektir. Ancak melhus bir hasma karşı uçak, zirhlî, harb arabası ve motörlü

(Devamı 8 inci sayfada)

Hâdiseler Karşısında

TAKVİM BAHSİ

Mevsimi, ayı, günü, güneşin doğduğu saati, ayın tutulduğu dakikayı bize bildiren takvimler de yanlışmış. Tevekkeli değil, hiçbirimizin günü gününe, saati saatine uymuyor.

— Bu takvimleri düzeltmek lâzım mı?

— Elzem!

Diyecekler bulunacaktır. Fakat ben pek bu fikirde değilim. Çünkü birçok mahzurlarını aklıma getiriyorum.

Şimdiye kadar yanlış takvim yapanlar, doğrusunu yapmayı bilselerdi, elbette yaparlardı. Onlar doğru takvim yapamazlarsa, ve yanlış takvimler ortadan kaldırırsa büsbütün takvimsiz kalacağız. Kış mevsiminde olduğumuz zaman, yazdayız zannedeceğiz. İlkbaharı sonbahar, sonbaharı ilkbahar addedeceğiz. Ve iş büsbütün çatallaşacak.

(Söz aramızda İstanbul havası takvimlerimiz bulunduğu halde bizlere bu yanlışlıkları birçok defalar yaptırıyor, ya!)

Takvimlerin yanlış olduğunun gazetelere yazılmasına, herkesin bu hakikati öğrenmesine gelince bir bakıma fena görünüyor. Şair:

«İnan Halûk ezeli bir şifadır aldan. Demiş. Takvimlerin doğru olduğuna inanıp gidiyorduk. Şimdi inanmıyacağız. Fakat şu da var ki bazı noktalarda işimize yarayacak; bilhassa züğürdlere, züğürdüklerini yâr ve ağyardan saklamak fırsatını verecek.

— Yahu kış geldi hâlâ soba kurmamıssınız. Odun, kömür de almamızı mı?..

Sualî karşısına kalanlar:

— Ne yapalım, birkaç lira artırırsanız ki, bir soba tedarik edelim. Biraz odun, kömür alalım.

— Diyemezler, kızarırlar, bozarırlar; boynularını bükürlerdi.

Şimdiden sonra gayet kolay cevap verebilirler:

— Canım efendim, takvime aldandık. Bizim takvim Haziran ayını gösteriyor.

Karakışta, açık renk kostüm giyip sokağa çıkana:

Zürafanın düşkününü, beyaz giyer kış günü!

— Diyerek eğlenirdi. Bundan böyle, eğlenemeyecekler de:

— Takvimi yanlış!

— Diyip geçecekler.

Yazlık kostüm yaptırımayan takvim yanlışlığını bahane edip sokağa çıkacak, kolları, göğsü çıplak gezmekten hoşlanan kadın kış da gelse, gene aynı tarzda gezecek:

— Takvime göre giyiniyorum.

— Diyecek, gerdan kırıp çıplak kollarını teşhir edecek.

Hele borcu olup da, ödemek niyetinde olmayanlar için bundan iyi şey olmaz; alacaklı kapıya geldiği zaman:

— Aman birader, diyecek sen de çok acele ettin: Borcumun vâdesine daha bir ay var.

— Bir ay mı, ne diyorsun. Vâdesi geldi de geçti bile.

— Bak aksiliğe, takvim yanlış olacak. Her ne ise, kabahat benim değil, sen bir ay sonra bir uğrayıver.

Yirmi yaşında olduğunu iddia eden kırk yaşında kadınlara da gün doğacak!

— Tam yirmi yaşındayım!

Dedikleri zaman:

— Aman nasıl olur. Benim bildiğim siz kırk yaşındasınız.

Tarzında bir söz işitirlerse kahkaha ile gülecekler:

— Sizin takvimleriniz yanlış olacak!

Hülâsa; takvim yanlışlığı birçoklarının işlerine yarayacak.

İsmet Hulusî

Bunları biliyor mu idiniz?

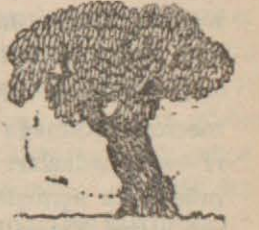
Japonyada pişmiş patates satışı

Japonlar, patatesi yemiş gibi yemekten çok hoşlanırlar. Bilhassa çocuklar buna bayılırlar. Sokaklarda pişmiş patates satan sey-yar patatescilere rastgelinir. Çocuklar etrafına toplanır, aldıkları patatesleri zevkle yerler.

Fransanın ihtiyar ağaçları

Fransanın en ihtiyar ağacı Tro-sais ormanındaki bir çam ağacıdır, boyu 26 metre, gövdesi altı metre elli santim gelirdi. On birinci Lüi zamanından kalmıştır. 1932 de yıkılmıştır. Şimdi Fransada en ihtiyar ağaçlar, inkılâbın ilk senelerinden kalma birkaç ihlamurdan ibarettir.

GÖNÜLİSLERİ

Boşuna üzülen bir Okuyucum

İstanbuldan M. B. rümuzile bana yazılan mektubun kısım kısım hülâsasını yapayım

1 — Genç bir erkek genç bir kızla sevişiyor. Bu kıza talib oluyor. Kız reddediyor. Zaman geçiyor. Erkek, tahsilini bitirmiş, hayata atılmıştır. Bir başka genç kıza talib oluyor. Söz kesiliyor, evleneceklerdir.

2 — Bu arada genç erkeğin evelden tanıdığı ve sevdiği genç kız, genç erkeğin bulunduğu şehre geliyor. Genç erkek bu genç kıza görmeye gidiyor. Görüşüyorlar... ve bilâhare de kısa bir müddet mektublaşıyorlar. Bu kısa müddet mektublaşma her ikisinin mektubla birbirlerine artık birbirlerle muhabereden vazgeçmelerinin doğru olduğunu izah etmelerile neticeleniyor.

3 — Genç erkek asıl nişanlısıyla evleniyor ve meş'ud bir hayat yaşıyorlar. Bir de çocukları oluyor.

Okuyucum diyor ki

— Benim tahsilim az, o kızın tahsilinden fazla, benden de güzelmiş kocam acaba hep onu mu düşünür?

Kısım kısım hülâsa ettiğim mektuba kısım kısım cevap vereceğim

1 — Bir genç erkek bir genç kıza alâkadar olabilir. Onu istiyebilir, reddedilirse; kısmetini başka yerde arar, bu gayet tabii bir şeydir ve nitekim böyle olmuş.

2 — Genç erkeğin tekrar onu araması henüz tamamiyle unutmamış olduğuna delildir. Aralarında kısa zaman süren bir münasebet peyda ettiklerine, bu münasebet her ikisinin de rızalarıyla kesildiğine göre demek oluyor ki, anlaşamayacaklarını ikinci bir tecrübelerden sonra bir kere daha anlamış olmalarıdır.

3 — Genç erkek nişanlısına dönmüş, evlenmişler, çocukları olmuş. Demek oluyor ki her şey bitmiş, mazi tamamiyle kapanmıştır.

Okuyucumun sualine şu cevabı vereceğim:

— Tahsili çok insan, evlilik hayatında tahsili az olana tercih edileseydi, herkes karısından daha tahsilli olanına ranstgelince karısından ayrılmak, onunla evlenmek isterdi ki; böyle şey olmaz. Güzellik te aynıdır. Karısından güzelini gören erkek karısını ihmal edip o güzeli mi düşünür?

Okuyucum da kocasının artık eskikiyi düşünmediğine emin yaşıyabilir. Kendini boşuna üzmesin.

TEYZE

Matbuat Hatıraları

Nasıl gazeteci oldum?

ANLATAN
YUSUF ZİYA

«Akbaba»nın ruhile de, havasile de sıcak odasında, şair ve mizahçı Yusuf Ziya ile karşı karşıyayız. Şairlik ve mizahçılık gibi, kapıları bambaşka âlemlere açılan iki edebi nevide post kurmuş olan muhatabuma matbuat hatıralarının ilk sualini soruyorum:

— Matbuata nasıl girdim değil, önce edebiyata nasıl girdim, onu anlatayım: Vefa idadisinde okuyordum. Bir tek emelim vardı: Mühendis olmak.. Babam da mühendisti zaten.. Riyaziyeye aklım, sınıfın 60 kişilik aklından fazla eriyordu. Hocamız, Tatar Mahmudlar, Bedroslar, en çok beni takdir ederlerdi. Fakat vakta ki, edebiyat dersleri başladı, onun cazibesine kapılmaktan kendimi alamadım. Bir yandan mektebe el yazması çıkan gazetelerde başladığımız münakaşalar, bir yandan da muallimin takdiri, beni bütün bu yeni yola sürüklüyordu. Esasen bugünlerde edebiyat havası içinde yaşıyorduk. Meşrutiyetin ilk seneleriydi Vatan ve Silistreler oynanıyordu; Nâzik Kemalîni müyasırı ezberliyorduk. Fikretin «Sis»i hayatımızda tutmadığımız bir lezzetle bizi kendimizden geçiriyorduk. Hem bilir misiniz, bizim gençliği - mizde bir tek eğlence yeri vardı: Kütüphaneler... Cumaları Beyazıddaki Sarafim kütüphanesine gider, bir kuruşa hem bir çay içer, hem de istediğimiz divanı, istediğimiz romanı ve (Servetîfî'nun) koleksiyonlarının istediğimiz cildini istediğimiz kadar okurduk.

Hüseyin Cahidi, yenilik kavgalarıyla orada tanışmış ve sevmiştik; nayır, sevmiştik değil, âşık olmuştuk. Cenabın şiirlerini bir deftere orada toplamıştık. İşte edebî kültürümüz böyle teşekkül ediyordu.

Nihayet, günün birinde edebiyat muallimimizin takdirleri, bana az gelmeye başladı. Kudretimi matbuatin imtihanından geçirmek istiyordum.

O günlerde «Kehkeşan» isimli bir mecmua çıkmağa başlamıştı: Halid Fahri ve arkadaşları neşrediyordular. Bir müsabaka açmışlardı. Cesaret edip işti rak ettim. Ertesi hafta sevinç baygınlıkları geçirerek bir de ne göreyim: Birinciliği kazanmamış mıyım? Açık bir muhabere ile, beni matbaalara da çağırıyorlar.. gittim, konuştuk, birincilik mü-kâfata olan boyunbağımı da aldım. Halid Fahrinin elile boynuma takılan bu gem beni hâlâ o gündenbergi Babâli yokuşunda sürükleyip duruyor.

Ondan sonra ikinci yazım «İhtihad» da çıktı. Buraya senelerce, amma sene-

lerce yazdım. Allah rahmet eylesin, Abdullah Cevdet yazılarını severdi gûya.. beni de severdi gûya.. ancak sevgisinin maddî tezahürüne bir türlü şahid olamıyordum; hem de artık Halid Fahrinin boyunbağı verdiği heveskâr da değildim, meşhur şair Yusuf Ziya idim! Nihayet bir gün Abdullah Cevdete, kaç zamandır dilimin altında evtrip çevirdiğim baklan ucunu gösteriverdim.

Zavallı Abdullah Cevdet, tayyare görmüş Habeşli gibi, müteheyyiç bir hayret içinde kaldı. Yutkundu, düşündü, içeri gittidî „dışarı çıktı ve:

«Size lâyük değil amma..» yarım cümlesile cebime, birçok yıllık mesaimin mukabî'ini boşalttı.

Genç sairdim dedim a.. kapıdan çıkarken, hayal kanadlarını açmıştı, yarı zengin bir adamın gururu içinde idim. Elimi sağ cebimin hazinesine daldırdım. Bir de ne göreyim: Hepsî tam yirmi üç kuruş değil mi?

Fakat bir hafta sonra, (Türk Yurdu) mecmuasında çıkan ilk manzumeme bir sarı altın vermişlerdi. Bu sarı altının lezzetini ve kuvvetini eğer bizzat tatmadıysanız ben size anlatamam. Onunla Adaya gitmiştik. Dikkat ediniz, gitmiştim demiyorum, yemekler yemiştik, biralar içmiştik, arabalara binmiştik. İşin tuhafı bu kadar zevkî safadan sonra dönüştü,

birkaç meciyide ile birkaç çeyrek te cebimde kalmıştı.

Ondan sonra birçok tatlı ve acı hatıralar geldi geçti.

Bir gün Orhan Seyfi ile «Akbaba»yı çıkarmağa karar vermiştik. İstanbulu Ankara yeni ayak basmıştı. Vali meçhum miralay Esad Bey (Esad paşa).. kendisi - ne imtiyaz almak için bir istida ile baş vurdu. Hayretle yüzüme baktı:

— Ay, gazete çıkarmak müsaadesini size ben mi vereceğim?..

Kendisinde böyle bir salâhiyet oluşuna bir türlü inanamıyordum.

Nihayet, imtiyazı Refet Paşadan alıp (Akbaba) yı çıkardık. Bir de ne görelim: İki saat sonra mevcut nüshaların hepsi bitmemiş mi? Edebiyat sahasında hakikat, hayalimizi ilk defa geçmişti.

En üzüntülü hatıra..

— Aradan on beş, on altı sene geçtiği halde bir türlü unutamadığım en üzüntülü hatıram şudur:

Franızca (Frou Frou) mecmuasından bir hikâye adapte ediyordum. Mevzu şu: Zengin bir babanın oğlu, evlenmiş.. akşam odasına girince karısını bir yabancı ile görüyor. Bu çirkin sahne karşısında fevran etmek üzere iken yabancı delikanlı ayağa kalkarak:

— Ayol, diyor.. beni tanımadın mı? 88 Mehmed.. biliyorsunuz ya, mektebe de senin bütün vazifelerini ben yapırdım.

Bu hikâyeyi türkçeye çevirirken zengin gence bir de baba bulmak lâzımdı. Hiç düşünmeden kaleminin ucuna gelen ilk ismi yazdım. Meseî, (A) paşa..

Halbuki, o gün'erde İstanbul'un en meşhur siması ismini benim kullandığım o (A) paşadır. Üstelik biz o nüsyaya (A) paşanın bir de karikatürünü yaptırılmışız. Karikatür, en korkunç bir tesadüfle hikâyenin bulunduğu sayfaya, hatta hikâyenin bulunduğu sütuna girmişti. Bu hikâyeyi okuyunca, gayri ihtiyarî herkesin aklına günün kahramanı o paşa gelecekti.. Gelmese bile hikâyenin içerisinde karışan paşanın resmi: (İşte o paşa benim diye!) bağracaktı. Mürettib bu hikâyeyi dizerken, nasıl ki, yazarken ben böyle fena bir ihtimal düşünmedim ise, o da hiç bir şey düşünmemiş.. musahhîh yazıda yalnız tertib hatası aradığı için aklına bir şey gelmemiş.. gazete basılmış, ben bir nüsha almışım. O gece misafir olduğum bir ahab evinde gece yarısından sonra yatağında gözden geçiriyordum: Birdenbire yatağımdan deli (Devamı 9 uncu sayfada)

ZİRAAT

Kolza ziraati

Yazan: Tarımman

Başka memleketlerde kıymetli bir yağ nebatı olarak yetiştirilen kolza (= Brassica Campestris), bildiğimiz lâhana ve hardalın pek yakın akrabasıdır. Kolzanın da tıpkı lâhana gibi buğlu boz renkte yaprakları; tıpkı hardal gibi, sarı renkli ve bir salıp şeklinde karşılıklı dizilmiş, dört tüveyçli çiçekleri vardır. Meyvası gene ötekiler gibi bir harnub şeklinde meydana gelir ve asıl işe yarayan tohumları, bu harnubun içinde gizlenmiş bulunur.

Kolzanın bu tohumları % 30-35 nisbetinde berrak bir yağ verir ki, ekilip biçilmesinin yegâne hikmeti de bu yağın istihsalidir. Kolzanın çiftçilerce asıl hoşgiden tarafı, erkence yetiştirmesidir. Ekseriya arpadan önce kemale gelen kolza, köylünün orak arifesinde bir miktar paralanmasına yaradığı için her tarafa rağbete mazhar olmuştur.

Avrupada ötedenberi ekilip biçilir bir nebat olan kolza, bizde yeni - yeni yetiştirilmeye başlanmıştır. Bilhassa Trakya'da kolza ziraatine heves edenler artmaktadır. Verilen malûmata göre bu yılki mahsul yedi kuruş gibi iyi bir fiatla satılmıştır. Mahallî yağhanelerde çıkarılan yağı ise, 30-35 kuruş fiat bulmuştur.

Kolza kış buğdayının iyi yetiştiği her iklim ve toprakta muvaffakiyetle ekilip biçilebilir. Bununla beraber killi - kireçli derin topraklar hoşuna gider. Don mevsimi uzun olan yerlerde fazla rutubetli tarlalar kolzaya tahsis edilmemelidir. Toprak karla örtülü olursa sıfırdan aşağı 10-12 dereceye katlandığı görülmüştür. Fakat kar olmasa nebatların soğuktan kavrulması çok muhtemeldir.

Kolza ekilecek tarlaların erkence hazırlanması lâzımdır. Ekseriya Haziran ayında güne'le sürülüp üzerinden bir tırmık geçirilerek ekime âmade bulundurulur. Ancak, kolza gübreyi sever bir nebat olduğundan sonbaharda iyi çürümüş bir gübre ile hasıllanmasını ihmal etmemelidir. Böyle yapılsa hem kolza iyi ve çok mahsul verir, hem de kendisini takip edecek hububat ziraati verimli olur. Kolzayı hiç bir zaman buğday, arpa kalkmış tar'aya ekmemeye gayret etmelidir. Bilâkis kolza ekilen muhitlerde hububat ekimini kolzanın arkasına rast getirmelidir.

Kolzanın ekimi ya tohumla, ya fide ile olur. Fakat fide usulü geniş ziraatte ucuz malolmadığından bu şekil daha ziyade küçük mikyastaki zeriyyatta tatbik edilir. Bu takdirde tohum önceden bir yastığa ekilip fide yetiştirilir. Sonra bu fideler sıra sıra ya elle dikilir, yahud da pulluğun açtığı çiziye bir - bir bırakılarak arkadaşan gelen pullukla örtülür. Maamafih her tarafa yayılmış olan ekim şekli, tohumun doğrudan doğruya tarlaya ekilmesidir. Bu da ya serpmeye, yahud da sıravari olur. Sıravari ekildiğinde sıralar arasında 40-50 santim mesafe bırakılır. Dekarına sıra usulünde 2-3 ki-

lo, serpmeye usulde 5-6 kilo tohum gider. Serpmeyi müteakib tohumlar ince bir tırmıkla örtülür. Ve icab ederse bir maddane ile de sıkıştırılır. Kolza ekimini Ağustosun takib eden ilk yağmurlarda ekilmiye çalışmalıdır. Pek erken ekilenler mahsuldar olamayacağı gibi pek geçe ekilenler de kışın şiddetine karşı koyamazlar.

Kolza tohumları ekimden 8-10 gün sonra çimlenirler. Nebatlar 4-6 yapraklı olunca ilk çapa vurulur. İkinci çapa bundan 15-20 gün sonra yapılmalı ve bu sırada sık yerleri seyreltilmelidir. Bu seyreltmede iki kökenin arası en aşağı 25 santim bırakılmalıdır. Seyreltme ameliyesile birlikte otların da iyi ayıklanmasına itina etmelidir. Kolza kökenleri ne kadar serbest ve ferah kalırlarsa o kadar çok dallanıp fazla mahsul verirler. Şurasını da hatırlatmalı ki kolzanın çapısı kıştan sonraya kat'iyen kalmamalıdır. Çapalanması böyle sonraya kalın tarlalarda azotun hazırlanması işi uygun gitmiyeceğinden nebatlar zayıf düşerler.

Kolzalar bütün kış büyümelerine devam ederek Hazirana doğru kemale gelirler. Erken biçilenlerin tanelerinde yağ az olduğundan hasadı derhal yapmak doğru değildir. Fakat geçe kalan kolzaların da harnubları açılacağından zayıf fazla olur. Onun için tam vaktinde hasada girişmek lâzımdır. Kolza ya el biçilerek, ya da oraklarla biçilir. Hasad günü havanın kapalı olması ve işe erken başlanması çok iyidir. Kesilen kökükler demet demet sıralanır. 3-4 gün tarlada kurumaya bırakılır. Ve nihayet bu demetler harman yerine taşınarak değneklerle dövülür, tanesi bir tarafa, sapı bir tarafa ayrılır. Kolzanın tanesi ambar da pek beklemeye gelmediğinden kolzayı bu'unursa hemen satılmalıdır. Zaten alıcılar da yağ derecesi ekis'mesini diye bu hususta isticlal gösterirler.

Bir hektar tarladan ortalama 1200-1400 kilo tane alınır. Her yüz kilo taneye karşılık 150-160 kilo da sap saman alınır. Tanesinin yüz kilosu 30-35 kilo yağ, 65-70 kilo da küspe verir. Yağı tenviratta, sanayide, kauçuk fabrikalarında kullanılır. Küspesini hayvanlar severek yerler. Bunun terkihi yüzde hesabı şöyledir: Su 11,72, azotlu maddeler 30,78, yağ meddeler 9,80, azotuz maddeler 28,18, sellüloz 11,58, mevaddı madeniye 7,94.. Bu rakamlara göre azotlu maddelerdeki nisbet 1/1,2 kadardır. En iyi yem nisbeti 1/5 olduğundan kolza küspesini yalnız başına yem vermek doğru olmaz. Kepek, saman vesaire gibi bir şeyle karıştırılırsa bu nisbet biraz düşeceğinden hayvanlara daha faydalı olur. Kolza küspesinin kuvveti hakkında akıldaki kalacak bir rakam söylemek lâzım gelirse denebilir ki 45 kilo küspaya 100 kilo kuru ota muadildir.

(Devamı 9 uncu sayfada)

«Son Posta»nın tefrihası: 38

BEN ÖLDÜRMEDİM

Yazan: Zeynel Besim Sun

Halkevi salonu dönüyor, Dönsün!..

İsterse yıkılsın!..

Neclâ uçarsa?..

— Neclâ!..

— Haşmet!..

— Niçin dansetmiyoruz?..

— Edelim!..

Kalkıyoruz; sendeledim mi?.. Mademki sendeledim; kültür direktörü neden arkamdan:

— Dikkat, Haşmet!.. Sallanıyorsun.

Dedi?.. Bu Neclâ benim mi?..

— Neclâ!.. Sen benim misin?..

— Seni seviyorum!..

— Sana çıldırıyorum!..

Yaşasın dans!.. Bizimle beraber salon da dönüyor, dansedenler kendi mihverlerinde fırl fırl dönerek yürüyorlar. Acaba biz de öyle miyiz?.. Ne münasebet?..

— Canım Neclâ!..

— Haşmetim!..

Oturduk. Şu Ferhunde'ye iki söz söylesem mi? Ne diyeceğim?.. Amma yaptım hal.. Terbiyesiz mi olacağım?..

Yanımda iki kültür direktörünün ikisi birden eğildiler, kulağıma:

— Gidelim artık; saat üç.

Diyorlar. Ayağa kalkıyoruz. Fırl fırl dönerek karma karışık bir otomobile geline, güveyi ve... Neclâyı bindiriyoruz.

Ondan sonrasını bilmiyorum.

★

Neclânın babasına giden mekteb direktörünü bekliyorum. Bekliyorum değil; kültür direktörünün evinde hep beraber bekliyoruz. Dün akşam geçirdiğim helecanlı intizar saatlerinin dehşetini anlatmağa imkân yoktur.

Mekteb direktörü içeriye asık bir çehre ile girince evin olduğu gibi başıma yıkıldığını hissettim. Neticenin menfiligi yüzünden belliydi.

Anlatmağa başladım:

— Gittim efendim; beni fevkalâde nezaketle karşıladılar. Biraz hoş beşten sonra maksada girdim.

Beyefendi; dedim, Bayan Neclâ kızımla Haşmet Güneş arasındaki münasebeti biliyorsunuz. Haşmet Güneş cidden sevilmeğe ve sayılmağa değer bir gençtir. Bunu zatâliniz de takdir ediyorsunuz.

Bu sabah hmektebe bu iş mevzuu bahs'oldu. Kadın, erkek öğretmen arkadaşlar sizinle benim teması muvaffık buldular. Meziyet bahsinde çok zengin olan bu fakir öğretmen hakkındaki düşüncelerinizi öğrenmeğe geldim.

Haşmet Güneş kızınızı derin, samimi ve ciddi bir ağıla seviyor. Öyle görünüyor ki Bayan Neclâ da Haşmete karşı lâkayd değildir. Bu vaziyete megru bir şekilde nihayet verebilmek için kızınızı Haşmet Güneş istiyorum..

Bay Daniş, uzun uzun karışınım yüzü-

züne baktıktan sonra şu cevabı verdi: — Takdir buyurursunuz ki hay direktör, bu bir küfüv meselesidir.

Ne demek istediğini anladığım için sözünü kestim:

— Elbette efendim; nitekim zatâliniz de meziyet ve irfan itibarile küfüvünizi bulmadan evlenmediniz; yüksek görüştünüzü bir öğretmene el uzatmağa isbat ettiniz.

Projesi bozulan Bay Danişin yüzünden canının sıkıldığı anlaşılıyordu.

— Bay direktör; dedi, kızım varlık içinde büyümüştür; darlığa tahammül edemez. Evet, ben de bir öğretmenle evlenmedim amma onun hayatını, yaşayış tarzını genişlettim zannederim. Haşmet Güneşle kızımın izdivacı bunun aksi olacaktır. Rica ederim hangi baba bir tanecek kızını refahtan yoksulluğa, saadetten felâkete atar?..

— Çok güzel söylüyorsunuz efendim; fakat Bayan Neclâ ile Haşmetin münasebetine siz de taraftar gibi görünüyorsunuz. İki gencin bu şiddetli alakasını önlemek için hay bir tedbir almadınız. Şimdi yazın hacayı sarmıştı, bu vaziyette birbirlerinden nasıl uzaklaşırlar?..

— Kızımın terbiyesi benim emir'eri mi dinlemeğe müsaiddir bay direktör ben onu Haşmetle temastan menedebim.

(Arkası var)

KADIN

Çocuk bakımı
Becerikli ve
intizami sever
çocuklar

Çocuğunuza intizami, disiplini, becerikliğini, ince zevki nasıl aşılayabilirsiniz? Onun boş vakitlerinde o kadar canlı olan merakını, o kadar geniş olan hareket ihtiyacını tatmin etmek suretile.

Çocuklarınıza rastgele oyun oynamaya bırakmayınız. Ana mekteplerinde, çocuk bahçelerinde olduğu gibi onlara hassalarını işletme yolunu öğretiniz. Bu mekteplerde altı yaşından aşağı çocuklara bu maksadla şarkılar, danslar, resim ve elişleri yapmayı öğretirler.

Aynı usulü evde de elden geldiği kadar temine çalışmalıdır.

Resimli bir katalogunuz, bir de ucu küt makasınız mı var. Bunları çocuğa vermeli. Ve «Şu resimleri bozmadan kes çıkar, bakalım» demelisiniz. Renk renk boncuk alıp bir kaba koymalı, çocuğun eline bunlarla birlikte bir de tıre tutuşturmalı. «Haydi, güzel bir kolye diz bakalım» demelisiniz.

Renkli resim kalemlerle «çizgi halindeki resimleri boyamasını», alelade kurşun kalemle «çiçek, meyva, yapraklar çizmesini» söylemelisiniz. Çalınan bir havaya ayak uydurmaya, resimlerde gördüklerini size anlatmaya teşvik etmelisiniz.

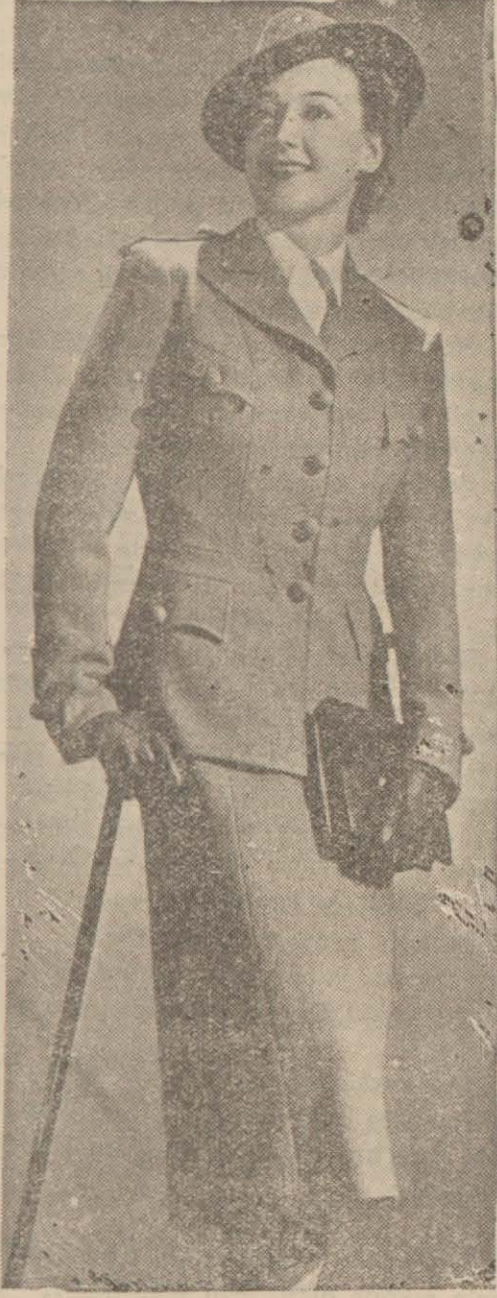
Ve ona basit, kısa çocuk masalları anlatmalısınız. Bilhassa hayvanlara ait masallar... Bu masallardaki hayvanları sık konuşurmalısınız. Muhavere masalları çocuk daha zevkle dinler ve daha iyi beller.

Yavrunuzu, döküp sağlığı oyuncakları ve elbiselerini toplamaya da alıştırmalısınız. İntizami böyle öğrenir. Esasen çocuk, nizam ve intizama karşı tahmin edildiğinden çok daha fazla ve yaradılıştan hassastır.

Şık ve yeni bir
şapka modeli

İlk kış ayı bize gerçekten çok güzel, çok şirin yenilikler getirdi. Öyle yenilikler ki, bazı senelerin modası gibi birdenbire göze çarpmıyor; az çok geçmiş modayı hatırlatıyor fakat dikkat edilirse bu eski modanın çok farklı, çok daha şirin olduğu farkediliyor. Deneyebilir ki: Bu yıl modasının kaba, ham taraflarını işlemiş, incelemiş de bize öyle sunuyor.

Bilhassa tok biçimi şapkalarda bu cihet kendini kuvvetle hissettiriyor. İlk bakışta bir fevkalâdelik görmeyeceğiniz şu tokun umumî duruşuna dikkatle bakınız. Öne doğru ne güzel bir meyli var. Arkası başı ne kıvrak bir şekilde sarıyor

Hâdiseler
modaya hâkim
oluyor

Her mühim hâdiseler modaya bir kaynak olur. Bu yıl modası da, bir çok modellerinde, pek tabii olarak, harbden, askerlikten ilham aldı. Ve bize apoletli tuvaletler, kordonlu, saçaklı roblar, üniformayı andırır tayyörler, asker kaputlarını hatırlatan mantolar verdi. Bunlardan bazıları fazla eksantrik. Giyilmesi nazik ve tehlikeli şeyler. Eksantrik şeyler giymeğe ve yakıştırma ya alışık ve müsaid tipde olmaları da gülünç görünebilir. Fakat bazıları o kadar ince düşünerek hazırlanmış ki yepyeni bir tarz olmak itibarile muhakkak ki pek hoş gidecektir.

Kremalı tatlı

Bu da güzel bir tatlıdır. Alacağınız şeyler şunlardır: İyi cins ekme. Biraz ılık, şekerli süt, ayrıca yarım litre şekerli soğuk süt ve dört yumurtanın sarısı.

Ekmeği ince ince ve kalıbınızın büyüklüğünde dilimler, kalıba yerleştirirsiniz. Üstüne şekerli, ılık sütü dökerek, çekinceye kadar beklersiniz. Sonra yumurtaların sarısıyla ve şekerli sütle yapacağınız kremayı üstüne dökerek, fırına verirsiniz.

Çocuklarınız için de örünüz

Minimini kızların elbiseleri de kendileri gibi şirin ve cici olmalıdır. Tatlı, şen renklerde, işlemeli, kordelâli, fiyongalı hasılı ucuz fakat iç açan garnitürlerle süslü olmalıdır.

Ankara yünü bu mevsim için en elverişli bir materyeldir. Isır. Yumuşak olduğu için çocuğun zevkini okşar. Bilmez misiniz, çocuklar tüylü ve yumuşak şeylerden ne kadar hoşlanırlar? Renklerden toz pembe, boncuk mavisi, kanarya sarısı, çagaala yeşili, beyaz... Tam çocuk renkleridir. Fakat bunları içabına göre tatlılaştırmalı, açık, parlak veya donuk göstermeyi bilmelidir. Garnitür yerini tutacak ikinci rengi ona göre seçmelidir. Meselâ: uçuk mavide canlı bir turuncu süsü konulduğu halde, göze çarpan bir sarıyı beyazla, soluk mavile karıştırarak bayağılaşmaktan kurtarmalıdır. Bütün bunlar annenin zevkine, görgüsüne ve yavrusuna karşı gösterdiği itinanın derecesine bağlı şeylerdir. Esas çocuğa, büyüklerin küçültülmüş bir örneği imiş gibi, ağır başlı modeller ve koyu, donuk renkler giydirmemektir.

Her kadın bilmelidir

Kendi elbisenizi
kendiniz
boyayabilirsiniz

İster modası geçtiği, ister soluduğu için, rengi ni değiştirmek istediğiniz elbiseyi mutlaka boyacıya vermeniz icab etmez ya... Bazan onu kendiniz boyamayı daha muvafık bulursunuz. Fakat yalnız, boyama ya karar vermek ve boyayı almak کافی değildir. Boyanacak kumaşın hususiyeti hakkında bazı şeyler de bilmek lazımdır.

Bir kere koyu renkler açık renge boyanmaz. Daha koyuya boyanabilir. İkinci: Kullanacağınız boya, kumaşın esas rengine göre değişik neticeler verir. Açık kırmızı bir elbiseyi mavi boya ile boyarsanız kumaşınız menekşe rengini alır. Mavi kumaş sarı boya ile yeşil, menekşe rengi kumaş sarı boya ile kahve rengi olur. ve ilh...

Yünlüleri siyah boyamak için: 60 gram (parça halinde) Bois de campeche'i bezden bir torbaciğe koyar, soğuk suya atarsınız. Ve yarım saat kaynatırsınız.

Boyanacak, yahud boyası tazelencek (çünkü siyah kumaşların rengini canlandırmak için de bu usul kullanılır.) Yünlü soğuk suya batırıp çıkarır, iyice sıkar, kaynayan ilâçlı suya daldırırsınız. Ve yarım saat daha kaynatırsınız. Sudan dışarı alırsınız. Suya biraz sulfat de fer ilâve eder, çarpa çarpa eritirsiniz. Kumaşı tekrar bu suya sokarsınız. Ve tekrar yarım saat kaynadıktan sonra sıkarsınız. Soğuyunca duru sudan geçirir, gölgede kurumaya bırakırsınız.

Sütlü elma tavaşı

Nefis bir tatlıdır. Alınacak şeyler: 250 gram un 2 yumurta, iri bir bardak süt, sade yağ, toz şeker, (5; 6) tane elma, bir kadeh rakı. Bir çimdik tuz.

Elmaları yıkayınız; soyunuz; dilimleyiniz. Unu, iki yumurtanın sarısı ve sütü karıştırarak pek sulu bir hamur yapınız. Yumurtaların beyazlarını beyaz köpük haline gelinceye kadar dövüp ondan sonra hamura katınız. Elma dilimlerini bu hamura bulayarak, tavada kızdıracağınız yağda kızartınız. Şekerini çıkarıp tabağa aldığınız vakit üstüne dökünüz. Hamura azıcık tuz atmayı tabii unutmazsınız.

Bu kazağı —yaparsanız— beğeneceksiniz. Üç sıra kordelâsi, üç fiyongası giyen kadar sevimli ve neşeli görünecektir. Hele bu kordelânın rengini yünün rengine muvaffakiyetle uydurursanız muhakkak ki modeli çok, pek çok beğeneceksiniz.

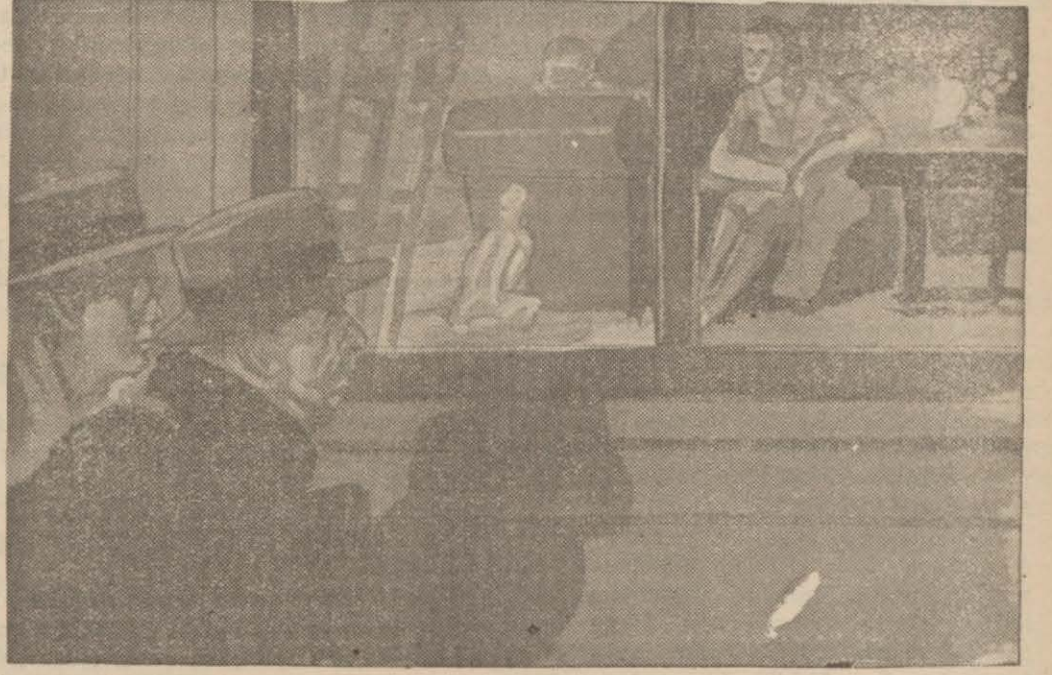
«Son Posta» nun zabıta romanı: 29

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

Portekizli mühendis

Pencerenin önünde idik ve içeriğini adamakıllı görüyorduk

Kapının zili yeni sualler sormaya mâni oldu. Gelenler serkomiserle müddeiumumi muavini idi. Cinayet masası şefi yorgun gözüküyordu. Kendini bir koltuğa atarak biz sormadan o günkü faaliyetinin neticesini anlattı:

— Tam manasile yerimizde sayıyoruz. Necdeti meydana çıkaramadık. Cesed bulunamadı. Yazı makinesi ile mektubun üstünde eidivenli parmak izlerinden başka bir şey yok. Ha, mütehasıslar mektubun aynı makinede yazıldığını teyid ettiler. Hapishanedeki tahkikat ilerlemek bilmiyor. Hay Allah belâsını versin, benim derdim kendime yetişirken bir de polis müdürünün dırdırlarını dinle... Gazeteler sabırsızlanıyorlar mı.. bana ne? Dilimin ucuna kadar geldi. Polis müdürüne az kalsın «beğenmiyorsanız tahki katı siz idare edin» diyecektim. Evet, şu işi bir yapsa da görsek...

Rıdvan Sadullah sordu:

— Polisler aşağıda mı?

— Evet, iki otomobile doldurup getirdim. On beş kişi... Kâfi değil mi?

— Kâfi.

Saat on buçuğu geçiyordu. Bir müddet şuradan buradan konuşuldu. On bire on kala kalktık, paltolarımızı giyerek aşağı indik, dışarıda yarı bulutlu ve soğuk bir hava vardı. Günlerdenberi devam eden yağmur hele şükür dinebilmişti. Gökte solgun bir ay kâh gözüküyor, kâh bulutların arasında kayboluyordu. Polis otomobilleri apartımandan 10-15 metre mesafede durmuşlardı. Yalnız serkomiserle müddeiumumi muavinini getiren araba kapı önünde bekliyordu. Biz de ona bindik. Öne geçtik ve hareket ettik. Diğer otomobiller de arkamızdan gelmeğe başladılar. Caddeler tenha idi. Oldukça ağır bir yolla korna çalmadan ilerliyorduk. Binadan hayli uzaktaki durduk. Memurlar arabadan aşağı indiler ve verdiği işaret üzerine serkomiserin etrafında toplandılar. Cinayet masası şefi alçak sesle:

— Şimdi talimatımı dinleyiniz, dedi.

Biraz sonra size göstereceğimiz bina ana cadde, ara ve arka sokaklardan olmak üzere üç taraftan sarılacak. Dördüncü cephe komşu evin bahçesine bakıyor. Nazarı dikkati celbetmeden bu bahçeye giremeyiz. Halbuki en ufak bir gürültü çıkarmamak lâzım: Binaenaleyh teşkil edeceğimiz kordonun içine komşu evi de alacak olursak dördüncü cephe dahi sarılır. Tekrar edeyim. Gürültü yok. Gözünüzü dört açınız. Yakalamak istediğimiz adam şeririn biridir. Mecbur kahrsız silâh istimal ediniz, fakat herifi diri olarak ele geçirmek lâzım. Bunu da sakın unutmayınız. Haydi şimdi gürültü çıkarmadan beni takip ediniz.

Biz önde, memurlar arkada, binaların gölgelerine sığınarak yürümeğe başladık. Arkadaşlarımı tabii bilmiyorum, fakat ben çok heyecanlı idim. Bizi kaç gündür buna'tan muamma, işte nihayet çözülecekti.

Bina gözükünce serkomiser durdu. Arkasına dönerek memurlara işaret etti. Ay bir bulutun arkasına girmis. bizim faaliyetimizi güçleştirten mehtab kararmıştı. Karanlık içinde, arada daha hayli mesafe bulunmasına rağmen evin alt katında, salonda ışık bulunduğu vazih şekilde görülüyordu. Demek beklediğimiz misafir gelmişti. Oyun başlıyordu.

Binaya on adım kala tekrar durduk. Ser-

komiser her memura abluka muntakası'nın hangi noktasını işgal edeceğini fısıldıyarak tarif etti. Vazifesini öğrenen memur ayaklarının ucuna basa basa süzülüp uzaklaşıyordu. Nihayet sokakta müddeiumumi muavini ile beraber dördümüz kaldık ve bahçe kapısına doğru ilerledik. Kapının önünden salonun içerisini hayal meyal görmek kabildi. Hayal meyal diyorum. Çünkü pencereleri örtün açılıp kapanır demir parmaklıklar kafes vazifesini görüyor ve ruyeti güçleştiriyordu. Bahçe kapısını gürültü etmeden açmak müşkül olmadı. İçeri kaydık. Şimdi adeta pencerelerin önünde idik ve içeriğini adamakıllı görüyorduk.

Tuhaf bir ürperti vücudümde dolaştı. Salonda iki kişi vardı, bunların biri Leylâ Hanımdı. Yüzi dönük olarak oturmuştu. Karşısında bir koltuk vardı ve burada arkası bize müteveccih olduğu halde oturan adamın başı koltuğun üstünde görülüyordu. Tıpkı Neclâ Hanımın tarif ettiği gibi çok açık renkte sarı ve muntazam taranmış saçları vardı. Demek misafir beklediğimiz gibi Portekizli mühendisti. Genç kadının dudaklarının kımıldayışından durmadan konuştuğu anlaşıyordu. Belki de herifin birbiri ardısına sorduğu suallere cevap yetiştirmekte idi. Jestleri heyecanlı idi. İkide bir gözleri pencereden dışarı kayıyor, fakat çarçabuk kendini topluyordu... Zavallı kadın, kim bilir ne kadar korkuyordu.

Pencereden sızan ışığın zayıf aydınlığı altında serkomiserin tabancasını çıkarıldığını gördüm. Rıdvan Sadullah ise elleri ceplerinde, gözü pencerelerde öylece duruyordu. Serkomiser boş kalan elille evin Leylâ Hanımdan aldığı anahatarı da bulup çıkardıktan sonra sokak kapısına doğru ilerlemeğe başladı. Biz de kendisini takip ettik. Üç ayak mermer merdiveni en ufak bir gürültü çıkarmadan aşarak kapının önüne geldik. Son merdiven basamağı ile içerilik kapı arasında küçük bir sahanlık vardı ve salonun ufak bir penceresi bu sahanlığa bakıyordu. Pencereden salonun yarısı görülüyor, fakat Leylâ Hanımla Portekizli mühendis görünmeyen kısımda kalıyorlardı.

Serkomiser el yordamile anahtar deliğini buldu. Anahtar deliğe soktu, çevirdi ve akabinde hiddetle murıldandı:

— Hay Allah be'âsını versin!

Anahatar dönmüyordu. Acaba kapı kilidli mi idi? Fakat Leylâ Hanımla konuştuğumuza göre açık kalacaktı. Serkomiser kilidi zorladı ve bu zorlayış esnasında biraz da asabiyetin tesirile ufak bir gürültünün husulüne mâni olamadı. İşte bu gürültü sahneyi birdenbire değiştirdi. Salonda iskemlelerin devrilişini andıran bir gürültü oldu. Rıdvan Sadullah derhal ters yüzü geri dönerek merdivenleri atladı ve bahçeye koştu. İçerisini görmek istiyordu, fakat geç kalmıştı. Elektrikler söndü. İçeride acaba ne oluyordu? Serkomiser artık her türlü ihtiyatı elden bırakmış, omuzlarla kapiya yükleniyordu. Fakat kapı öyle omuz darbeleriyle yıkılacak cinsten değildi. Olsa bile bu işi bir kişi beceremezdi. Ben de kendisine yardıma koştum. Şüphe yok ki herif nasıl olsa yakalanacaktı. Bizim endişemiz bu değil, genç kadını kurtarmaktı.

(Arkası var)

Ticaret Vekili dün çay ve çuval tacirlerle görüştü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Öğleden evvel gene şehrimizin iktisadî, malî, ticarî mühim simalar ile temas eden Vekil, öğleden sonra Mıntıka Ticaret Müdürlüğünde çay ve çuval ithalatı tüccarlarının toplantısında çaycılar ve çuvalcılardan bu maddelerin fiyat yükseltilmelerini sebeplerini sormuştur.

Çaycılar da her ithalâtçı zümre gibi her türlü fiyatların yükseldiğini, dahilde stokların azaldığını, aynı zamanda talebin fazla olduğunu ve bu hareketlerin dahilde de fiyat yükseltilmelerine sebep olduğunu söylemişlerdir.

Vekil, bütün bu söylenen şeylerin evvelce memleketi ithal edilmiş olan bir malın meşru bir kâr ilavesiyle satışına devam etmeğe mâni olamayacağını, bir tüccarın bir malın maliyet fiyatının üzerine bir muayyen kâr koymak satmak düsturünü göstermesi lâzım geldiğini söyleyerek demisti ki:

— Muhakkak olan birşey varsa piyasada garib bir haleti ruhiye yaratılmıştır. Bunun sebebi eldeki malları alabildiğine yükseltmek arzusunun başka birşey değildir ve görülmüyor ki bunda muvaffak olmuşlardır da... Dahilde her malın muhakkak ki şokları vardır. Bunlardan kimisinin iki sene, kimisinin bir buçuk ve bir sene ve bazı emtiaların en az 6 ay yetecek stokları mevcuttur. Böyle olduğu halde sanki dahilde hiçbirşey kalmamış hissi hâsıl edilmişlerdir.

Bu halkı endişeye düşürür ve endişe için de kaldığı ihtiyacı bir yerine iki almağa kalkar ve bu da devam edip gider.

Bundan sonra çay ithalâtçılarına mal getirilmemesi imkânları etrafında mütealemler sorulmuş ithalâtçıların akredittin acılması lüzumunu ileri sürmüşler ve bu takdirde hattâ mal gelmeden fiatların ucuzlamağa başlamağını söylemişlerdir.

Vekil çaycılara: — Bize bütün temalarımızda söylenen a. şağı yukarı budur. Mali yüküm, âlemin görünüşü doğrudur. Fakat bu takdirde biz yillarca kâfi gelecek mal ithal mecburiyetinde kalacağız. Biz ticareti tahdid etmek değil, ona yeni genişleme imkânları vermek istiyoruz ve tüccara her kolaylığı göstermek yolunu tutmuş bulunuyoruz. Fakat bu işler her valnız bizim yaptığımız kolaylıklarla yürüyebilecek, şu halde çayı da biz getirelim, Ziraat Bankasına koyalım ve doğrudan doğruya müstehlike veren ellere satalım.

Biz gösterdiğimiz kolaylıklara mukabil halkın ihtiyacını temin noktasından âti için emniyete kalmamız lâzımdır.

Bundan sonra Vekil hükümetin her ithalâtçı, her tüccarla ayrı ayrı meşgul olmasına ne maddeten imkân ve ne de mantıkan lüzum ve zaruret olmadığını teşrih etmiş ve nihayet çaycılara bir limited şirketi teşkil etmelerini ve hükümetle bu teşekkülün temas etmesi lâzım geldiğini bildirmiştir.

Bu teklif çaycılar tarafından tehalükle kabul edilmiştir. Şirketin bugün formallikleri ikmal edilecek ve bu takdirde çay için de lâzım gelen akredittin açılacaktır.

Gümrüklerde 50 bin kilodan fazla çay bulunduğunu ve bunların ithalının piyasada derhal akisleri görüleceği anlaşıldığından, bu çayların gümrük işinin tamamlanması da arada görülmüştür.

Çaycılardan sonra çuval ihracatçıları ile görüşen Vekil, onlara geçen müddet zarfında çuval piyasasındaki gayritabil hareketlerin çok gayrimüsaad karşılığında ve çuvalcuların ihracat işlerine ve dahili ticarete tesir eden işlerinin iyi intibalar bırakmadığını bildirmiştir.

Çuval ithalâtçıların kendilerine de akredittin açılması hakkındaki tekliflerine müsbet cevap verilmemiş ve çuval ithalâtçıları beklenen rüzdü gösteremediklerinden ve lüzumları çok gayrimüsaad dolay hükümetin icabı halinde çuvalı kendi ithal edeceği bildirilmiştir.

Toplantılar geç vakit nihayet bulmuştur. Vekilin bugün ihracatçıları da temasa geçeceği tahmin olunmaktadır.

Kontrol daireleri faaliyete geçecek

İzmir 21 (Hususi) — Mevsuk olarak öğrendiğime göre Ticaret Vekâleti, pek yakında memleketin iç ve dış ticaretini teşkilâtlandırmak üzere mühim bir karar itihaz edecektir. Bu hususta İstanbulda ve İzmirde tetkikler yapılmaktadır.

Pamuk, tiftik ve yapak, zeytinyağı, incir ve üzüm, hububat, hayvanî maddeler ve madenler ihracat birlikleri kurulduktan ve kanuniyet kesbettilerinden sonra ihracat ve ithalât kontrol daireleri faaliyete geçecektir.

Kontrol daireleri, memleketin ithal edeceği maddeleri dış piyasalardan temin edecek müeyyedelerle takviye olunacak ve ihracat malları için fiatlar tayin edecektir. İhracat birlikleri kontrol dairelerinin tayin edeceği asgarî fiatlar dununda hiçbir satış muamelesine girişemeyeceklerdir. Bu suretle hem ihracatımız, hem de daha sağlam bir şekilde inkişaf yoluna girecektir.

Boşanmalar niçin çoğalıyor?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

vasına bağlı bir erkeği de çileden çıkarabilir.

Ben, ensesine vur, lokmasını al, denen tipten bir adamım. İşimden çıkar, evime gelirim. Sigaram yok, içki kullanmam. Yani kendimi methetmiyeyim amma, tam bir aile babasıyım. Fakat ne çare ki, benim bu meziyetlerim kadının gözünde hiç te lâykık olduğu ehemmiyeti bulamadı. Karım sinirli, asabî. olur olmaz şeye kavgı çıkarıyor. Çocuklara kıza, sanki ben evimden getirmişim gibi:

— Baktım senin evlâdlarından!

Diye bağırıyor.. mümkün olduğu kadar tahammül ettim. Fakat öyle bir hale geldi ki, eve gelmekten adetâî ürmeğe başladım. Çünkü hiç yoktan bir kavgı çıkarıyor, ne yemeğin, ne istirahatın tadını anlıyordum. Sinir hastalığıdır, hastalık ta her kulun başına gelir. Tahammül ettim, fakat her şeyin bir raddesi var. Nihayet.. mahkemeye düştük. Ben bu hallerini anlattım. O ayrıla sebebi olarak, müthiş bir yalan söyledi. Evime bakmadığımı iddia etti. Halbuki, onu ve evimi hiçbir şeyden mahrum etmemiştim. Nankörlüğün derecesine bakınız. Ayrıldık. Bu kadarla da kalmadı, gözümün önünde türlü adamlarla gezip tozu yordu. Bense bunu bir türlü hazmedemiyordum. Böyle hareketlerde bulunmaması için ricacı gönderdim.

— Daha neler yapacağım, ona olan kinim sönmez!

Cevabını vermiş.. ben ona ne yapmıştım? Nihayet muhitimi, sonra da bulunduğum şehri değiştirdim.

Fazla söze ne hacet; bu hikâyem onların mayalarını meydana koymuyor mu?.. Hem ben, hem çocuklarım sefil olduk. Bir yuva yıkıldı. Hepimiz dağıldık. Buna kim sebebdir?*

O. Çevikman (Adres neşri ni istemiyor):

«Ankete kadınların verdikleri cevaplar öyle sağma ve iptidai ki, nihayet ben de çevre yazmağa mecbur kaldım.

Kadınların ekserisi kocanın geçimsiz olduğunu ve evlendikten birkaç ay sonra evini unuttuğunu, başka kadınlarla münasebet peyda ettiğini iddia ediyorlar.

Bir defa şurası muhahhakır ki, aklı basında ve münevver hiçbir erkek gösterilemez ki, kendisini her cihette dolduran, kendisine ve evine sadık karısının üzerine metres tutsun! Kadınların iddia ettikleri bu tip erkekler anormaldir'er. Bunlar ancak on binde birdir. Buna mukabil kadınların bu hususta daha zavıf oldukları herkeşce malûm bir hakikattir. Esasen bunu kendileri de itiraf ediyorlar. Öyle ya, erkeklerin başka kadınlara meclûbiyeti gösterdiğini söylüyorlar. Bu meclûbiyete mukabele edenler de, yani erkeğe yüz verenler de kadınlar değil midir?*

Siyaset âleminde

(Baş tarafı 3 üncü sayfa)

görülmekle beraber, vaziyet, Japonya etrafında çok kuvvetli bir siyasi faaliyetin başladığını gösteriyor. Bu faaliyetin neticesinin, cerevan eden harb neticesi üzerinde de büyük tesir göstereceği kabili inkâr değildir.

Askerlik bahisleri

(Baştarafı 5 inci sayfa)

vasıtalar sayılmıca teffevvuk veya teadül temin olunamadığı zaman bilhassa ve aynı zamanda uçak ve zirha karşı müdafaa teşkilâtına büyük bir dikkat ve itina göstermek iktiza eder.

Havaya karşı bizzat ordunun kendisine beraber, uçak alanlarının, demiryolların, fabrikaların, depoların, köprülerin, şehirlerin.. ilâh iyi bir müdafaa topçusile korunması lâzımdır. Bu topçunun mebzul, ağır makineli tüfeklerle takviyesi lâzımdır. Zirhlî arabalara karşı da yalnız kıt'alarda tank müdafaa, tüfek ve topları bulundurmamak kâfi değildir; gerilerin de zirhlî ve motörlü kıt'alara karşı muhafazaları lâzımdır. Bunun için yegâne müessir çare daha ayrı, ve müstakil ve çok müteharrik zirh müdafaa kıt'aları teşkil etmek ve bunları tehdid olunan cenah ve gerilerde süratle toplamak imkânıdır.

H. E. Erkilet

Amerikadan Finlandiyaya üç motörlü 50 tayyare gönderildi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

İlk parti olarak üç motörlü 50 Amerikan tayyaresi sevk edilmiştir.

İngiliz tayyare ve harb malzemesinin de yola çıkarılmış olduğu haber alınmıştır.

Sovyet tayyarelerinin faaliyetleri
Londra, 21 (Hususi) — Sovyet hava kuvvetleri bugün de büyük bir faaliyet göstermişlerdir. Bu tayyareler, cenubi Finlandiyada muhtelif şehirler üzerinde uçarak birçok bomba atmışlardır. Bu meydana Helsinki, Temafors ve Viborg bombardıman edilmiştir.

Helsinkiye 20 bomba düşmüştür. Bunlardan birisi bir hastaneye isabet ederek, hayli tahribat yapmıştır. Şehrin muhtelif yerlerinde yangın çıkmıştır.

Bugünkü bombardımanlar neticesinde ölenlerin sayısı 23 kişidir. Sovyet tayyareleri bir ekspres katarını da mitralyöz ateşine tutmuşlardır. İki yolcu ölmüştür.

Kanlı çarpışmalar
Diğer taraftan Kareli berzahında ve Bothnia cephesinde kanlı çarpışmalar devam etmektedir. Manerhaym hattına karşı yapılan Sovyet taarruzu tamamen durdurulmuştur. Bu cepheye 8 Sovyet tankı tahrib ve müteaddid toplarla mitralyözler iğtinam edilmiştir.

Finlerin anı bir taarruzu
Bothnia cephesinde de Finliler anı bir taarruz yaparak Sovyetleri gafil avlamış ve iki Sovyet kıt'asını imha etmişlerdir.

Fin kuvvetlerinin Sala'ya doğru ilerlemekte oldukları haber verilmektedir. Sala'nın istirdadı muhtemel sayılmaktadır.

Gözüllüler
Londra 21 (Hususi) — Amerikadan yola çıkmış olan Fin gönüllüleri bugün Helsinkiye varmış ve hararetle karşılanmışlardır.

İsveçli gönüllüler de bugün Stockholm'dan hareket etmişlerdir.

Sovyet tebliği
Moskova, 21 (A.A.) — Leningrad askerî mmtakası erkânı harbiyesinin resmi tebliği:

20 Kânunuevvelde her istikamette, keşif kolları arasında müsademeler olmuş ve muhtelif noktalarda bilhassa Kareli berzahında keşif topçu ateşi yapılmıştır. Tayyareler keşif uçuşları yapmışlardır.

Fin tebliği
Helsinki 21 (A.A.) — 20 Kânunuevvel Finlandiya tebliği:

Düşman Kareli'de taarruzlarına devam etmiştir. Piyade hücumlarını ağır topçu ve yüzlerce tank himaye ediyordu. Evvelki gün olduğu gibi dün de taarruzlar Muola ve Kank gölleri arasında tefiş edilmiş bulunuyordu. Kuvvetli müfrezeleler cephenin diğer kısımlarında da taarruz yapmışlardır. Akşam bütün bu taarruzlar püskürtülmüştü. 20 ağır tank öldü. Ve mevzilerimiz önünde diğer bir çok tankları tahrib ettik. Düşman bir çok da esir vermiştir.

Şark cephesinde Finlandiya kıtaatı Sala istikametine ilerlemektedir. Arasında 3 tank, bir dağ topu ve müteaddid mitralyöz ve mühimmat dolu 30 kamyon olmak üzere düşmandan birçok harb levazımı aldık.

Petsamo cephesinde kıtaatımız Kornetti. Jaervi civarına çekilmiştir.

Hava taarruzları
Rus donanması ve hava kuvvetleri Koivisto sahil bataryalarına şiddetli taarruz etmişlerdir. Sahil bataryalarımız hava dafî toplarla müteaddid muntakalarda müzaharet etmiştir.

Düşman hava kuvvetleri bilhassa büyük bir faaliyet göstermiştir. Düşman tayyareleri Kareli berzahı ile Ladoga gölü şimalindeki harakât sahasına taarruz eylemiştir. Finlandiya zayıflı hafiftir. Düşman tayyareleri keza memleket dahilinde muhtelif merkezlere tecavüz eylemiş ve Turkoju, Sorta valayı, Helsinki civarını Hongolu ve cenub sahillerini bombardıman etmiştir. Bir çok yerlerde bombalar yangınlar çıkarmıştır. İki yüzden fazla Sovyet tayyaresi uçmuştur.

Kareli berzahı üzerinde hava muharebeleri olmuştur. Düşmanın 20 tayyaresini düşürdük. Finlandiya tayyareleri düşman toplantılarını müessir bir tarzda bomba ve mitralyöz ateşine tutmuşur.

İki Sovyet fırkasının akıbeti

Paris 21 (A.A.) — Havas ajansının Oslo dan haber aldığına göre, Sanisalmi bölgesinde Finlandiya ordusu iki Rus fırkasını büyük hezimete uğratmıştır. Sovyetler 20 bin kişi kaybetmişlerdir. Fin tayyareleri Leningrad üzerinde istikşaf uçuşları yapmış ve uçuşlarına zerre kadar mukavemetle karşılaşmamışlardır.

Finlerin ileri hareketi

Helsinki 21 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: Dönen bir şayiye göre, Ladoga gölünün

şimalinde ilerleyen Finlandiya kıtaatı, şiddetli muharebeden sonra Angajalerviyeli istirdad etmiştir.

Helsinki ve Vibork civarlarında iki tayyare düşürülmüştür.

Fin tayyarecilerinin kahramanlıkları

Londra 21 (A.A.) — Royterin Finlandiya ordusu nezdindeki hususî muhabiri gözü ile gördüğü bir hâdiseyi şöyle anlatmaktadır: Kareli berzahında, 6 Finlandiya tayyaresi 3 veya 4 bombardıman tayyaresi olmak üzere 11 Sovyet tayyaresine 30 dakika çarpışmıştır.

Finlandiyalılar, hiç bir zarara uğramaksızın Sovyet tayyarelerini uzaklaştırmağa muvaffak olmuşlardır.

Amerikanın yardımı

Washington 21 (A.A.) — İyi bir mebadan bildirildiğine göre, Finlandiya Amerika hükümetine müracaat ederek harb levazımı mübayaası için 50 milyon dolarlık bir kredi istemiştir.

Parlamento rüesası, Finlandiya maliyesinin piyasadan istikraz akdine muvaffak olamadıklarını öğrendiklerinden bu talebe müzaheret edecektir. Çünkü, hükümet parlamentonun müsaadesi olmadan böyle bir kredi açamaz.

Sovyet askerlerinin Finlere teslim ettikleri tayyareler

Oslo 21 (A.A.) — Royter Ajansı bildiriyor:

Finlandiyalılar, Sovyet askerlerinin katararak Finlandiyalılara teslim ettikleri Sovyet tayyaresini kullanarak bugün Leningrad ve Murmansk deniz yolunu bombardıman etmişlerdir.

Finler bir işe kolunu yakaladılar

Helsinki 21 (A.A.) — Finlandiyanın şimalindeki Sala'da Pazar günündenberi cereyan eden muharebeler, Sovyet kıt'alarına insan ve malzeme itibarile mühim zayiatlar mal olmuştur.

Buosi Suomi gazetesinin cephedeki muhabiri en az 30 büyük kamyondan müteşekkil bir Sovyet işe kolunun Finlandiya kıtaatının eline düştüğünü gözlerle görmüş olduğunu bildirmektedir.

Bir Sovyet zırhlısının akıbeti

Bern 21 (A.A.) — Baslernahrhten gazetesinin muhabiri, Teşrinievvel ihtilâli adındaki Sovyet zırhlısının Finlandiya sahil bataryalarıyla cereyan eden bir muharebe neticesinde romorkörle Kronstad'a sevkine mecburiyet hâsıl olduğunu bildirmektedir.

İhtikâr mücadelesi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

lere geçmiye başlamış, bu arada bir kalaycının bir müddet evvel sattığı kalayları bir müddet sonra ne kalay ithalâtçısı ve ne de satıcısı olan üçüncü ve dördüncü ellerden tekrar mübayaası etmesi gibi garib ticarî hareketler görülmüştür.

Son günlerde varlıklı kimselerin mal satın alma arzusunun kapılması geniş bir mahiyet almış, piyasada o güne kadar tanınmayan birçok toptan alıcılar zuhur etmeğe başlamıştır.

Bu talepler, ellerinde küçük stoklar bulunan zümreyi de içine alarak onları da mal almağa, toptancıları istignyaaya sevk etmiş ve piyasada müstehlike mal arzetmek üzere hiçbir alıcı olmadığı halde devir hareketleri başlamış ve bu da bittabi fiatları yükselttikçe yükseltmiştir.

Birçok açık gözler mahalle bakkallarında ve kenardaki köşedeki küçük dükkanlarda küçük perakende malları bile toplamağa, İstanbuldan Anadoluya gidip mal kapatmağa başladıkları ha'de perakendecilere müracaat edip mal almak hevesine kapılan halk görülmemiş, istihlak için mal satılmaması, perakende piyasası durgun kalmıştır.

Yaptığımız tahkikat Ticaret Vekili eyle hükümetin işe tam vaktinde müdahale ettiğini göstermiştir. Nitekim iki gündendenberi toptan mal alıcılar ortadan kaybolmuşlar, bunların yerine gizli den gizliye ellerindeki malları devretmek isteyen insanlar kaim olmuştur.

Diğer taraftan malları kendi mağaza ve depolarından başka yerlere kaldırıp küçük partik'ler halinde piyasaya arz eden toptancılara da son günlerde sık sık raslanacağı gibi bir malı diğer bir yere kaldırdı tekrar mübayaası etmiş gibi tekrar ticarethanesine getirenler de olmuştur. Bu hareketler sırasında bilhassa kâğıd üzerinde ısrarla durulmaktadır.

Piyasada manufatura fiatları sabit ve hükümetin koyduğu normal fiatlar üzerinden satılmağa başlamış, kahve aynı istikameti göstermiş, deriler yüzde 20 düşmüştür. Deri fabrikaları işlenmemiş derilere bir buçuk iki ay evvelki fiatları teklif etmekte, yüksek fiatla mal almağa yanaşmamaktadırlar.

Senelerdenberi görülmemiş şiddetli bir fırtına

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Fırtına bilhassa Boğazda tesirini göstermiş, bazı motörler ve kayıklar karaya düşmüştür. Denize açılan balıkçılardan bir kısmı müşkülâtla sahile gelebilmişlerdir. Bunlar uzun zamandanberi bu derece şiddetli bir fırtına görmediklerini söylemektedir.

İki motör karaya düştü

Çubuk'ta iskelesinde un boşaltan 1400 İra kıymetinde Cideli Halidin motörü karaya düşmüştür. Motör dört yerinden delinmiştir. Aynı sahilde bir dalgıç motörü de karaya düşmüşse de kurtarılmıştır. İnanca zayıf yoktur.

15 balıkçı kayığından haber yok

Diğer taraftan fırtınadan evvel denize açılan 15 balıkçı kayığından sabaha kadar haber alınmamıştır. Bunlardan yalnız Sevket reis in sandalı Kanlıcaya itlicaya muvaffak olmuş, balıkçılar karaya çıkmışlardır. Şevket reisin iddiasına göre diğer balıkçı gemileri çok tehlikeli bir vaziyette karşılaşmış olacaktırlar. Bu kayıklarda üçer kişi olduğuna göre 40 a yakın insanın hayatından endişe ediliyor.

Fırtına yüzünden gece gerek sevahili mütecevire, gerek Boğaz vapurlarının seferleri intizamını kaybetmiştir. Birçok Boğaz vapurları muayyen iskelelere uğrayamamışlar, volcularını diğer iskelelere çıkarmışlardır.

Haliçte bir balıkçı sandalı battı

iki kişi boğuldu

Saat 22.30 da Haliç Fenerinden köprüye gelmekte olan İtalyan sefaretine aid motör Gazi köprüsü civarında bir balıkçı sandalı ile çarpışmış ve sandal batmıştır. Sandalın sahibi Ahmed kurtarılmış ise de Arif ve Süleyman adında iki balıkçı dalgalar arasında kaybolmuş ve geç vakte kadar yapılan araştırmalara rağmen cesedleri bulunamamıştır.

Bir İtalyan vapurunda kaza

Fırtınanın şiddetle hüküm sürdüğü sıralarda Tophane açıklarında demirli bulunan İtalyan bandıralı Ferrar Mucia vapuru demir taramış, açıklarda tekrar demir atmış istemiştir. Bu esnada gemi kaptanı Falenki'nin ayağı zincir a-

rasına sıkışmış ve sağ ayağı kopmuş - tur. Kazazede derhal imdadı sihih otomobilile İtalyan hastanesine kaldırılmıştır.

Vapur, Tophamenin daha aşağısına demir atmıştır.

Yolda bulunan vapurlar

Marmara ve Ege denizinde İodos, Karadenizin garb kısımlarında karayel fırtınası şiddetle devam ettiği için yolda bulunan birçok vapur, ye'kenli, motörler tehlikeli bir vaziyete girmişlerdir.

Balıkçıların iddiasına göre dün gecelik fırtına senelerdenberi görülen fırtınaların en şiddetlisi olmuştur.

Şehirde

Fırtına şehirde de bazı evlerin kiremidlerini uçurmuş, Taksim abidesi etrafında tasarruf haftası münasebetile yapılan barakaları yıkmıştır.

Bir otelin taracası yıkıldı

Fırtınanın büyük bir şiddetle sahile vurduğu dalgaların tesirile Büyükdere'de iskele yanındaki İspilândıpalas otelinin rıhtımı çökmüş, ön kısım taracası yıkılmıştır. Bu hâdiseye esasında nüfusça bir zayıf olmuştur.

Telgraf, telefon

Şiddetli fırtına muhtelif yerlerde telefon, telgraf hatlarını da tahrib etmiştir. Bu yüzden dün gece Ankara, İzmir gibi büyük merkezlerde telgraf muhaberesi kesilmiştir. Telefon hatları da bozulduğundan bazı şehirlerde telefonla da görüşmek kabil olmamıştır. Gece Avrupa ile de telefon muhaveresi kesilmiştir.

İlk kar

Gece yarısından sonra şehrimizde ilk kar yağmış, evvelâ bir serpinti halinde başlayan kar fasıla ile sabaha kadar devam etmiş ve sabahın besinden sonra havanın yumuşamasına üzerine daha fazla yağarak, kuytu yerlerde ve binaların damlarında kar birikintileri husule getirmiştir. Saat 9 da kar kesafet kesibmiş ve şehir baştan basa beyazlara bürünmüştür.

İlk karı bilhassa küçük çocuklar sevinçle karşılamışlar ve ayak değmemiş yerlerdeki birikintileri toplayarak mevsimin ilk kar oyunlarını oynamağa koyulmuşlardır.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Sabrımı gamzelerin ...

Yazan : Nimel Mustafa

Bir toplantıda tanıştığım, elli yaşında kadar görünen, fakat gençliğinde çok güzel olduğu belli olan, Semra hanımefendi tesadüfen söylediğim bir söze çok gülmüştü. O gülerken gözleri mi yüzünden ayıramamıştım. Yüzünde ne hoş gamzeler belirliyordu. Yaşlı de ne hoş gamzeler belirliyordu. Yaşlı de ne hoş gamzeler belirliyordu.

Hanımefendi, dedim, gençliğinizde kimbilir ne kadar güzeldiniz?

Giden ve bir daha gelmeyecek gençliğinin güzel yüzünü kendi de hatırlamış, onu aynada görmüş gibi gözleri alevlendi. Fakat hakikat çok çabuk hatırına gelmiş olacak ki, bir anda alevlenen gözleri gene bir anda buğulandı.

— Öyle derlerdi, fakat bu bir rüya imiş.

— Bilhassa, dedim, gamzeleriniz ne kadar hoş, demin söylediğim bir söz sizi güldürürken dikkat ettim. Ben bir kadın yüzünde gamzelerin bu kadar güzelleştirdiğini hiç görmedim desem yalan söylememiş olurum.

— Ciddi mi söylüyorsunuz?

— Başka nasıl olabilir ki!

Bir an daldı. Sanki seneler evvelki bir hayalle karşı karşıya idi. Sonra yüzüne baktı. Düşünceliydi.

— Size bir hatıradan bahsetsem belki içinizi sıkırmam.

— Bilâkis zevk duyacağım.

— Ben henüz yirmi yaşında idim. Babam sağdı, İstanbulda en sevdiği semt Cerrahpaşa idi. Senelerce Boğazda oturduktan sonra, annem onun ısrarıyla Cerrahpaşada bir ev bulmuştu. Oraya taşınmıştık. Ben gençliğimde biraz hoppa idim. Onun için hoş görülmiyen şeyleri de yapardım. Perde açırken pencereden bakmak, pencere önünde başörtüsüz durmak, başkalarının ayıb görmelerine rağmen vaz geçemediğim şeylerdi. Sonra olur olmaz şeyde gülerdim. Nasıl anlatayım. Sokaktan geçen lâlettayın bir erkek, bir şemsiyeli kadın beni güldürmek için kâfi bir sebep olurdu. Cerrahpaşada taşındığımız evin de penceresi önüne başörtüsüz çıktığım çok olurdu. Oraya taşındığımız haftasındaydı, bir gün pencerinin önünden sokağa bakarken karşı evden bir erkeğin şarkı söylediğini duydum. Söylediği şarkı:

«Sabrımı gamzelerin sıhrile taraç edeli»

Şarkısı idi. Evvelâ aldırış etmedim. Hatta bu şarkıyı bana lâf atmak bahanesile söylediği bile aklıma gelmedi. Fakat sonraları ne zaman camın önünde dursam aynı şarkıyı söylediğine dikkat ettim. Ve o zaman alımdım. Karşı komşunun bu küstahca hareketi hiç hoşuma gitmemişti. Hatta babama söylemeyi, bu edebisizin ağzının payını vermesini bile aklıma getirdim ama, sonra neden bundan vazgeçtim, şarkı söyliyerek bana lâf atan erkeği sokağa çıktığı zaman da gördüm. Ben yaşta

Kuşu köpeğin ağzından alan ve köpeğini takdirle okuyan avcı, e'nin için deki sarı siyah parlak renkli hayvanı Ayşe'ye gösterdi:

— Pek lâtif bir kuşcağızdır, dedi, güzel yüzünü bizlere ancak incir, üzüm vakiti gösterir... Başlara ve meyva ağaçlarına musallattır; kâfirin yeyimine de diyecək yoktur, hani... Bildirendan hiç aşağı değildir. Mübarek, canını güzel şeylerle beslediği için etinde tatlı bir rayiha da vardır. İskarası, hele kotletpanesi pek nefis olur!

Şirket müdürü kuşu, boynunda asılı avcı torbasına attı.

Cıvardaki çeşme başında ağaçların gölgesi altında toplanıp oturdukları zaman herkes çantasını açarak hüner ve marifetinin neticesini ortaya döktü. Alaboyun, çil, keklik, tarlaksu gibi rasgele silâh menziline düşmüş ağaç ve yer kusurları vurulmuştu.

Avcılar, torba'larında getirdikleri paketleri açarak karnamlarını doymağa başladılar. Sağdan so'dan, mutad mübalağa ve nisançılık hikâyeleri anlatılmağa başlamıştı. Ayşe, yeni geldiği bu âlem-den fevkalâde memnun, hem yemek yiyor, hem hikâyeleri zevkle dinliyor, sakal'ara kahkahalarla gülyor, kim ne anlatsa:

— Ey, sonra? Sonra?..

Diye sorup bekliyor, araştırıyor, alâka gösteriyordu.

— Bu sizin avcılık âlemlerinizi pek beğendim, Hüseyin Bey.

— Zevklidir, Ayşe...

idi. O zamana göre iyi giyinen bir erkekek sayılırdı.

Şarkı faslı fazla devam etmedi. Çünkü Cerrahpaşadaki evden annem hiç hoşlanmamıştı. Taşındığımız ayında, Çarşıkapıda başka bir ev tuttuk, oraya gittik.

İki sene oldu. Eski bir arkadaşımıza tesadüf etmişim. Bana adresini vermiş, evine gitmem için ısrar etmişti. Evi adrese göre buldum. Bu ev bizim seneler evvel oturduğumuz Cerrahpaşadaki evdi. Arkadaşım epey zaman oturdu. Eski günlerden bahsettik. Aklında hep o vardı:

Ben pencerede görüldüğüm zaman «Sabrımı gamzelerin...» şarkısını söyleyen erkeği, hatta arkadaşım:

Karşıkı evde kimin oturduğunu sormak bile aklıma gelmiş fakat soramamıştım. Bir aralık gayri ihtiyari yerimden kalktım. Pencereye doğru yürüdüm, perdeyi araladım. Karşı evden olduğum gibi görünmeme imkân yoktu. Yalnız bir hayal, bir insan gölgesi olarak görünebilirdim. Perdeyi aralamamla, bir şarkı duymam bir oldu:

Sabrımı gamzelerin sıhrile taraç edeli»

Arkadaşım güldü:

«Deli şimdi de sana şarkı söylüyor!» Dedi, sordum.

«Deli mi?»

«Evet, karşıdaki evde yaşlı bir deli var. Zavalı aşk yüzünden aklını kaçırmış. Ne vakit bizim evin pencerelerinde bir kadın görse, «Sabrımı gamzelerin» şarkısını söyler.»

Yaşlı hanımefendi hikâyesini bitirmişti. Gözlerinde birikmiş iki damla yaş mendille sildi.

— İşte bu kadar! Dedi.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 21/12/939

		Açılış - Kapanış
Lordra	1 Sterlin	5,24
New-York	100 Dolar	130,36
Paris	100 Frank	2,9222
Milano	100 Lire	6,74
Cenevre	100 İsviçre Fr.	29,315
Amsterdam	100 Florin	69,3480
Berlin	100 Rayışmark	—
Briüksel	100 Belga	21,72
Atina	100 Drahmi	0,97
Sofya	100 Leva	1,6025
Prag	100 Çek kronu	—
Madrid	100 Pegeta	13,61
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengo	23,8175
Bükreş	100 Ley	0,97
Belgrad	100 Dinar	3,175
Yokohama	100 Yen	31,225
Stokholm	100 İsveç Kr.	31,005
Moskova	100 Ruble	—

«Son Posta»nın yeni edebî romanı 6

CEYLÂN AVI

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

— Hem spor, hem eğlence... Hele o, kuş şimdi görülecek, şimdi havalanacak, şimdi vurulacak, ay vurdu, ay vura-madım, diye heyecanlanmak yok mu?.. Bilhassa ona bayıldım.

— Bunlar bir şey değil, Ayşe... Asıl büyük av'ardaki heyecan insanı öldürcek kadar şiddetlidir. Şehirlerden uzak yerlerde, ormanlara dalıp elde silâh yur-tucı hayvanların peşinde dolaşmak, daimi bir dikkat ve uyanıklık içinde, ölmemeğe ve öldürmeğe uğraşmak pek zevklidir!

— Ne diyorsunuz?

— Evet... bizim mem'eketimizde vahşi hayvanlardan yaban domuzu, kurd, tilki, ayı avlanır... Bunların buldukları yerleri bilen köylülerle birlikte gitmek lâ-zımdır. İnsan fevkalâde çevik, atik, daimi tetikte olmalı... Malûm ya avcı için zevk meselesi ama, hayvan için hayat meselesi... Hayvan deyip geçmeyiniz; umulmaz derecede zekâ ve meharet göstererek düşmanı yere çalınmağa, param varca etmeğe uğraşır...

— Çok mu tehlikeli bu avlar?

— Eh, oldukça... Fakat tabii tedbir alınır.

— Böyle bir avda bulunmak isterdim.

— Gene büyük avlardan heyecanlı, fakat tehlikesiz veya tehlikesi az olanları da vardır. Meselâ karaca avı...

— Ah, evet... Annem anlatır, vaktile babam günlerce süren av gezintilerin-den dönüştü bazan karaca da getirmiş... Bildiğimiz geyikle bir değil mi, bu?

— Hayır. Geyik sınıfındandır, fakat başka bir hayvandır. En ziyade baltalık, kısıklık ormanlarda bulunur; yabani güller, filizler, yeni sürmüş fidan uçları, göz-kökü otlar, çiçeklerle beslenir. O-nun için eti pek lezzetli, hafif, fevkalâde güzel kokuludur. Şekli de güzeldir. Ce-vik, hareketli, zarif bir hayvan... Birkaç metre yüksekliğe, uzaklığa atılabılır. Koşarken uçar gibidir, ayaklarının yere değdiği görülmez. Ağzı, burnu, gözleri siyah bir çerçeve içinde gibidir; pek hoş görülür; koyu siyah, hemen hemen be-

Matbuat hatıraları

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

gibi fırladım. Ne yaptığımı ve ne yapacağımlı bilmeden bir anda giyindim. U-zakta bekçi sopaları ve polis düdükları akseden boş karanlığın içine atıldım. matbaaya doğru koşuyordum. Biraz sonra karşıma bir otomobil çıktı. Bımdım, matbaaya gittim. Gazete basılmış bit-miş. bir iki saat sonra dağıtılacak. Ce-bimden mürekkebli kalemini çıkardım. Adedlerden habersiz bir çocuk saffetile hikâyesinin içindeki paşanın ismini birer birer karalamağa başladım. Aradan ya-rım saat geçmişti. Baktım ki karalıya-bildiklerim mevcudun ancak yüzde biri... Şaşkın, meyus mukadderata teslim ol-dum.

Ertesi günü, idarehanenin önünde res-mi bir otomobil durdu. Beni korkunç bir sükûtun mahabesi içinde paşanın huzu-runa götürdüler. Paşa, eşine pek az te-sadüf ettiğim asil bir nezaketle beni kar-şıladı, elimi sıktı. Müteessir, meyus ve mütehayyir bir sesle sordu:

— Matbuat her işte bizim mürşidimizdir. Kusurlarımızı sizin kıymetli tenkid-lerinizden öğreneceğiz. Fakat (Ak-baba) daki yazının hedefini bir tür'ü anlıya-madım.

Kendisine vak'ayı tıpkı size anlattı-ğım gibi anlattım: Gece yarısı matbaaya nasıl koştuğumu, gazeteleri birer birer nasıl karalamama kadar!

İçinde hiç bir şüph kalmadan ne ka-dar masum olduğumu, ne kadar üzül-düğümlü anladığı. Gözleri yaş içinde ka-larak, elimi tuttu:

— Sizi ne garib bir vesfle ile tanıdım. İnşallah bundan sonra tanışmamız güzel bir dostluk içinde geçer. Anlatılmaz bir ruh haleti içinde o büyük adamla bir-birimize sarılarak övüştük.

Ondan sonra hakikaten dost olduk. Nur içinde yatsın!

Nusret Safa Coşkun

ZİRAAT

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

Kolzanın saman ve harnub kırmıtıla-rını hayvanlar yer. İri sapları yataklık olarak kullanılabilir.

Çeşitlerine gelince: Bir defa kışık ve yazlık diye ikiye ayrılır, sonra her iki grupun da muhtelif neveleri vardır. Yaz-lıkların gerek verimi, gerek yağ nisbeti kışıklardan daha aşağı olur.

Adi kuş kolzası en çok yayılan cinstir. Harnubları dikine olur. Ve arpa ile be-raber kemale gelir. Şemsiye kolzası bun-dan daha mahsuldar ise de o kadar er-kenci değildir. Harnubları yere doğru sarkık olur, yağmurlara dayanıklı bir cinstir. Hamburg kolzası da tahavvülâtı havaiyeye dayanıklılığı ile tanınmıştır.

Adi yaz kolzası ikinci grupun en ya-vırmış cinsidir. Martta ekilir, 120-130 gün de kemale gelir. Yazlıklardan Rus kolzası da meşhurdur. Vergili ve dayanıklı bir cesittir.

Kolzanın be'li başlı düşmanları arasın-da ilk aklı gelen Altislerdir. Altisler kol-zanın yapraklarına, çiçeklerine, hattâ köklerine zarar verebilirler. İvi bakımlı tarlalarda zararı pek hissedilmez.

Hü'âsa kolza, ziraat nebatları çeşitlen-dirmek istenilen muhitlerde erken ve-tişmesi, ele çabuk bir para geçirmesi gibi meziyetlerle özenilebilecek bir nebatır.

Tarımman

«Son Posta»nın tarihî tefrihası: 90

BİN BİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Göğüs göğüse çarpışma

— Şu tarafa bak... şu tarafa bak... Vay... koca gırgır devrildi be...

— Birbirlerini çekip boğuyorlar...

— İmdadlarına giden yok öbür kayık-lardan...

— Hep tıklım tıklım dolu... Can pa-zarı, kim gider.

— Bre yüzlerce yiğit göz göre başıra başıra boğuluyor...

— Bana bak, o koca yiğit pehlivan Deli Hüseyin olacak...

— Eyvah... Kayığın önündeki üç yi-ğitten biri vuruldu...

— Bak, arkadaşiler de ok atmağa baş-ladılar...

— Kayık bu gazile kurtulacak gibi...

— Kurtulamazlar amma kendilerini pahalı satacaklar...

— İşte şimdi vaziyet kötüleştii. Yeni-kapıdan kalkan şu iki gırgır yollarını a-damaklılı çevirdi...

— Onları da yapıp geçebilirlerse selâ-mettir...

Kayığın dört bir tarafı iyice sarılmış-tı. Bostancılar, Deli Hüseyin'in emri ile kürekleri bırakmışlar, yollarını kavra-yp ok atmağa başlamışlardı. Yaklaşmağa ve rampa etmeğe çalışan kayıklar, için-dekilerin yarı bir kaç dakika içinde bu ok yağmuru altında kırılıncaya, geri çekil-meğe mecbur oluyorlar, ve uzaktan ok atmakla iktifa ediyorlardı. Cekmeceli ti-rendazlardan biri, memesinin üstünden vurulup şehid olmuştu. Bostancılardan al-tı yiğit varanmış, bir yiğit te şehid ol-muştu. Deli Hüseyin ise, önde, sağından, solunda, yanağın, kulağın, bacağına sıyrıp geçen ok'lara ehemmiyet vermi-yor, gözlerini ikide bir azalmakta olan oklarına atarak, onları, büyük bir dik-kat ve itina ile kullanıyordu. Bilhassa, veniceri ve sipahi kayıklarında başbuğ-luk edenleri nisanlayıp deviriyordu. Bü-tün okları bu şartlar altında, ancak on, on bes dakikalık bir cenge daha daya-nabilirdi. Okları bittikten sonra da, ya-pılacak bir tek şey vardı: Küreklerle sarılıp ileri atılmak... Etraflarını saran di-ğer kayıklarla göğüs öşöşe, bas başa, gi-rişip nazıya kuvvet kılıç savurmak...

— Ha aslanlarım ha... size telli gelin alayım!..

— Ha yiğitlerim ha... size bağ bahçe alayım!..

— Ha şehbazlarım ha... size mücevherli at alayım, mücevherli kılıç alayım!..

— Hev... Hev!.. Bu devlet Âti Osman Sultan Murad Han'mdır, savulun!..

— Hey... Hey!.. Savulun yakanız!.. Sa-vulun biceriniz!.. Savulun keseriniz!.. Bu devlet Âti Osman Sultan Murad Han'ın-dır, savulun!..

Deli Hüseyin'in naralarına, arada bir veniceri ve sipahilerden de karşılık ve-renler o'uyordu.

— Hev... Hey!.. Bre yiğit teslim ol can başlısalvalım!..

— Bre din kardeşiyiz kırsıymalım!..

— Bre veniceriye kılıç çekilmez, ok a-tılmaz! Bre yiğit teslim ol!..

— Bre sipahiye kılıç çekilmez, ok atılmaz! Bre yiğit teslim ol!..

Yenicilerle sipahiler, hünkâr kayı-ğındaki bu dev yarılı cengâveri tanıma-ta gecikmemişlerdi:

— Bre bu deli Hüseyindir...

— Bre bu aslan yavrusudur...

— Bre Deli Hüseyin yüz kişiye bedel-dir.

— Bre o şehbaz bes yüze bedeldir...

— Bre o yiğit bin kılıçtır...

— Hev... Hev!.. Bre yiğit... Bre seh-baz... Bre Deli Hüseyin... Yiğitlik sanı-yı yerine getirdin, savri teslim ol...

— Bre Deli Hüseyin pehlivan teslim ol... boynumuza yiğit kamı vazılmasın!..

Günes batmıştı. Ortalık, gözle farkedi-lebi'cek bir süratle kararlıyordu. Bir-denbire, başbuğları tarafından çok özel idare edilen iki gırgır, hünkâr kayığını aralarına atmağa muvaffak olmuştu. De-li Hüseyin de vavını bırakarak köbünü sıvırmış ve çok gürlük gibi arkadaşlarına emir vermişti:

— Bre yiğitler kılıç zamandır!

Bostancılar, oturdukları sıraların va-rındaki gözlerde duran kılıçları çekmiş-ler, aksamin alaca avdınılında bir çelik sakırtısı işitilmiş, çelik parıltıları akset-misti.

Fakat, göğüs göşöşe, bu kılıç, yatağan ve hancer cengi, çok kısa olmuş, bes da-kika bile sürmemişti. Bostancı neferle-rinden Karagöz adlı yiğit, kılıcını sıvır-dığı gibi De'li Hüseyin'in yanına gelmişti. Kayık iki gırgırın arasına girerken, Deli Hüseyin sağdaki gırgıra, Karagöz de sol-daki gırgıra birer pars gibi sıramışlar ve üç kılıç darbesinde fikir veniceri ve si-pahi, bellerinden ıktıve bicmişlerdi. Ö-bürleri, gözleri dehşet ile yuvalarından fırlamış:

— Teslim!.. Teslim!..

Bağırışmağa başlamışlardı. Kayık ilk aldığı hızla gırgırların arasından kayıp geçenken, son oturaktaki kürekçiler, gırgırlara iki yandan kanea atıp çekmişler, elleri yüzleri kan içinde kalmış olan Deli Hüseyinle Karagöz, bu sefer, saldırdık-ları gırgırlardan kendi kayıklarının kıç tarafına sıramışlardı. Deli Hüseyin de, kendinden geçmiş, korkunç bir sesle:

— Bre yiğit'er... Asılın küreklerle!.. Kumandasını vermişti...

Biraz sonra, Musa Melek ile Güllü Fatmayı Cekmeceden getiren kayık, ivice cöken gecenin be'irında görünmez ol-muştu. Yalnız, Yenicileri, Kumkayı ve A-hırkayı şehit'lerinde, Deli Hüseyin'in bir aslan böğürmesini andıran sesi akse'diyordu.

— Bu devlet Âti Osman Sultan Murad Han'ındır, savulun!..

ÜÇÜNCÜ GECE

İhtilâlin üçüncü gecesinde, İstanbul hal-kı uykusuz gecirmişti. Sinahi kıyafetine giren otuzar, e'lisler, yüzler kışık baldırı çöken, hürsuz ve serseri ceterlerinin belki kerk el'i verde cıkarırdıkları vavgınları, ihtilâli idare eden zorbalar, sipahi ve ve-niceri kolları ile ve güçlülükle söndürüyor-lardı.

İstanbulun daracık sokaklarının üstü, evlerin kısıklılcı cumbaları, şahnisleri, genis sacakları örülmüş, örtülmüştü. Koca beldenin hiç bir evinde, üç geceden beri ışık yoktu. Evlerin arka komşu du-varları delinmiş, yoksa, kapılar açılmıştı. Herkes vükte hafif pahaada ağır esvasını küçük cıknar yapıp karısının, kendisi-nin, çocuğunun cocuğunun, itimad ettiği köle ve cariyelerinin boynuna asmıştı.

(Arkası var)

— Evet, bir iddiaya göre böyle, Ayşe... Lâkin zaman zaman davanın aksi-nin de sabit olduğunu görmüyor değiliz; neyse... Şu insanlara aid münakaşayı bir tarafa bırak da biz gene karacalar-dan bahsedelim. Zira insanın dişisi ile vefakârı arasındaki münasebet mese-lesinde benim söyleyeceklerim çoktur, ge-çelim.

— Doğru, bu bahsi gece'im, Hüseyin Bey... Karacaları anlatın bana...

—

— Asikane dostluk bir zilletten başka bir sev de'idi. Hüseyin Gerçek, Ayşe-nin salonuna gelip gidiyor, orada iken güllün e'lenir gibi oluyor; fakat oradan avrıldıktan sonra derin bir isteksizlik, istahsızlık, kararsızlık içinde vakit ge-ciriyor ve hic bir sevdan zevk almıyordu; Avsenin muhitinde ise kendi vehmi mi, vokka sebi mi, noka farkında değil, gittik-ke hafiflesse, baska'asan, değişen bir ha-va hissediyordu. Avsenin çalıştığı sirke-tin Türk müdürü, gene kadının etrafın-dan ayrılmıyordu. Hüseyin Gerçek'in ku-lağına çalındıma göre Avsenin sir'ette-ki masası da ehemmiyetli surette arttırıl-mıştı. Bu terfide eme'li gecmiş olması lâ-zım gelen müdür, seliba hizmetinin mü-kâfatını toplamak niyetinde idi!

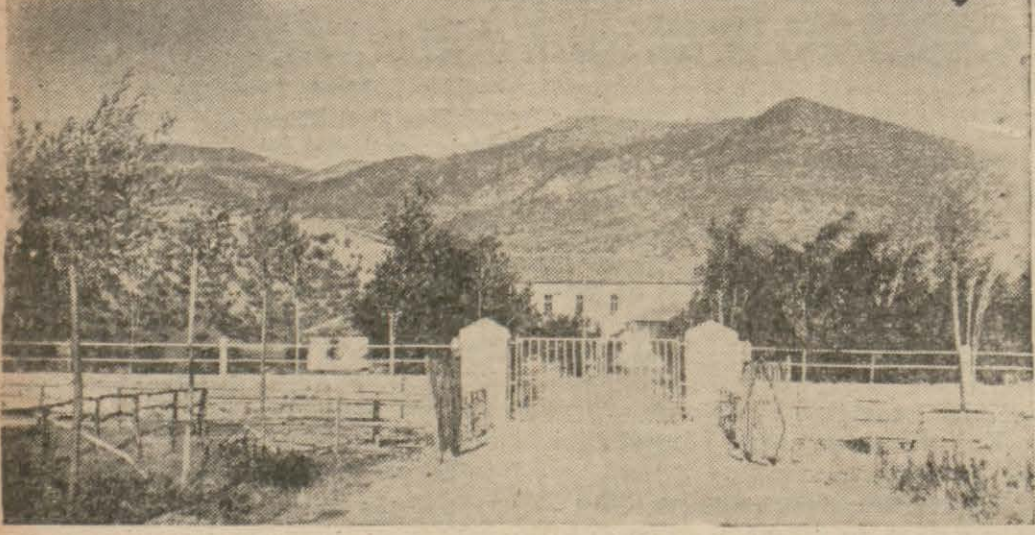
Hüseyin Gerçek civetli zavkların satı-lamıyacağı ve satın alınmayacağı ka-nastında idi. Bu sabadaki savısız ter'ü-beleri onu bu neticeye verdirmişti. İki tarafın karşılıklı rızası, arzusunu sar-ttı.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Kızılcahamam ormanlarında tahdid işleri bitirildi

Bu suretle birçok orman davaları kökünden hallolundu ve ormanlar inzibat altına alındı

Kızılcahamam ilk okulu

Kızılcahamam (Hususî) — Kızılcahamamın on beş bölgeye ayrılan geniş ormanlarında gerek işletme, gerek kazanç ve gerekse idarî ve inzibatî noktalardan Cümhuriyete kadar esaslı bir teşkilât vücutte getirilememiştir. Bu sebebledir ki bir çok ormanlar mütemadiyen tahrib edilmiş ve bir kısmı da bazı kimseler tarafından zapt ve şahıslarına mal edilmiştir.

Cümhuriyetten sonra bu ormanların hüsnü muhafazası hususunda azami dikkat sarfolunmuş ve bilhassa iki senedenberi kazamız ormanlarında orman tahdid heyeti tarafından mütemadi bir mesai sarf ile yüzden fazla köyün yedi yüz kilometre gibi mühim bir kısmına aid ormanlarının mesahası yapılmış ve hududları tamamen tesbit edilmiştir. Bu meyanda tabulu araziler, sahibleri elinde bırakılmak üzere kimselere tahvil edilmiş ve halkın hakkı daima muhafaza edilmiştir. Ancak tapusuz olarak bir hakka müstaid olmaksızın bazı eşhas tarafından işgal edilen ormanlarla münasebettar olan arazi mecburen hazine namına temlik edilmiştir. Senelerdenberi mahkemeleri işgal eden lüzumsuz yere açılmış orman davaları da bu komisyon heyeti meyanda bulunan orman hâkiminin hukukî kısımdan yaptığı tetkik ve verdiği karar üzerine hal ve fasl olunmuş ve bu suretle hazineye aid ormanlarla eşhasa aid orman ve mer'alar arasına sabit hudud taşları dikilmiş, tahdid işleri de iyi bir şekilde neticelenmiştir.

İlk mektep öğretmenlerinin faydalı bir toplantısı

Kızılcahamamda bu sene yeniden inşa edilerek geçende açılma törenleri merasimle yapılmış olan kazanın muhtelif köylerindeki beş dersaneli on dokuz mektebin tek öğretmenle tedrisatının ne şekil ve suretle başarılı olabileceğini görüşmek üzere bütün öğretmenlerin iştirakinde kaza merkezinde bir toplantı yapılmıştır.

Bu içtimaa rivaset eden tedrisat müfettişlerinden Salâhattin Çoruk toplantıda şunları söylemiştir:

«Arkadaşlarımın tek öğretmenle —zannettikleri gibi— müşkülâta karşılaşacaklarını sanmıyorum. Vazifesine ciddî bir öğretmen bu hususta adedi mahdud talebesi karşısında tahmininde derhal aldanmış olacağını görecektir ve derslerine seve seve devam edecektir.»

Bigada 21 öğretmen okulu daha açıldı

Biga (Hususî) — Bu sene Biga civarında geçen sene açılanlara ilâveten Pazarköy bölgesinde 10, Alçıtepe bölgesinde 5, Onsekizmart bölgesinde 2, Arıburnu bölgesinde 4 ki cem'an 21 öğretmen okulu daha açılmış ve 1.12.1939 dan itibaren derslerle başlamıştır. Bu okulların şefi Hilmi Günebakan, hergün münavebe ile bölgeleri dolaşarak dersleri kontrol etmekte, öğretmenlere icab eden direktifleri vermekte, üzerine aldığı dersleri de bizzat okutmaktadır.

Simdilik köylüler tarafından tedarik edilen binalarda açılmış olan bu okulların her türlü ders levazımı ikmal ve hazırlıkları temin edilmiştir. Tayin olunan öğretmenlerin hepsi, Lüleburgazdaki öğretmen kursundan mezundur. Hükümetçe islah edilmiş tohumlardan bu öğretmenlere کافی miktarda buğday ve arpa tohumu meccanen verilmiş, köylüler de Lu tohumları emece ile ve öğretmenlerin hesabına verilen tarlalara ekmişlerdir. Bu suretle mektebe kavuşan köylüler, bu teşkilâtın son derece memnun kalmaktadırlar.

Tabancasını temizlerken kaza kurşun ile ölen çocuk

İzmit (Hususî) — Kandıra kazasının Cerçili köyünde feci bir kaza olmuş.

15 yaşlarında İsmail oğlu Salâhattin ocağında tabancasını temizlerken, tabanca ateş alarak zavallı çocuğun boynuna isabet etmiş ve ölmüştür. Makûl can çekişirken, ayağı ocağa girmiş ve yanmıştır.

Çorlu Halko'nun yeni idare heyeti

Çorlu (Hususî) — Süleyman Etemin reişliğinde ilk toplantısı Halkevi salonunda yapılan Halko'nun yeni idare heyeti Muzaffer Güven, orta mektep müdürü Hüseyin Timuçin, müddeiumumî Hakkı Haker, müzik muallimi Mustafa Sunar, posta telgraf memurlarından Azmi Selat, sıhhat memuru Fehmi Gürel, öğretmen Enver Erben ve muallim Vasfi Gürmenden teşekkül etmiştir.

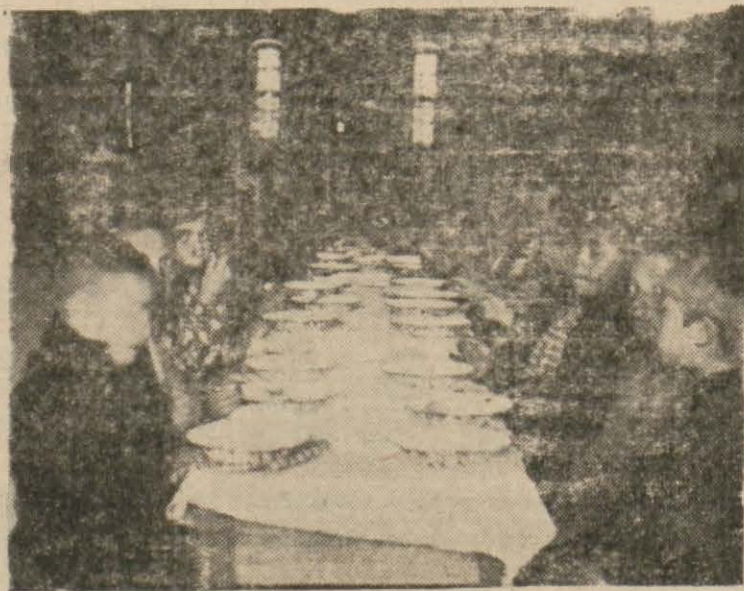
Yeni heyet bu toplantı ile fiilen işe başlamış bulunmaktadır.

kür binaya nakil işlerini ikmal etmiştir. Bu suretle bütün muhaberat ve resmî işler geniş ve rahat bir surette cereyana başlamıştır.

Aksaray Kızılay kurumunun hayırlı bir işi

Aksaray (Hususî) — Ziraat Bankası direktörü Hâmid Beşkardeşin titiz idaresi altında çalışan Aksaray Kızılay kurumu bu sene büyük bir iş başarmıştır.

Mektepler açılalı 70 yoksul çocuğa her gün sıcak yemek verilmekte ve bu yoksul yavrulara çok iyi bakılmaktadır. Kızılayın bu yoksul yavrulara gösterdiği candan alâka muhitte büyük bir tesir bırakmış ve Aksaraylılar Kızılayın bu hayırlı işi temadi ettirmesini teminen hiç bir fedakârlığı esirgememişlerdir. Resim kurumun verdiği sıcak yemeği yiyen çocukları gösteriyor.

Zile ve Tokatta Tasarruf Haftası

Zile ve Tokatta Tasarruf ve Yerli Mallar Haftası çok güzel bir şekilde başlamıştır. Yukarıdaki resimler bu haftadan iki intibadır.

Karamana kadın yüzünden birbirlerini yaralayan kafadarlar

Karaman (Hususî) — Burhan köyünden Nerkiş adında bir kadının evinde toplanan aynı köyden Ahmed Uymaz ve kardeşleri Mustafa, ve Abdurrahman ve arkadaşları Hüseyin Şahin bir kız meselesinden birbirleriyle evvelâ ağır kavgasına başlamışlar, sonra da birbirlerine girmişlerdir.

Hüseyin Şahin hâmil olduğu tabanca ile Ahmed Uymaz ile Mustafa Uymaz ağır surette yaralanmıştır. Mütecavizin tabancasında kurşun bitince yaralıları Ahmed Uymaz aldığı yaraların acısıyla birdenbire Hüseyin Şahine hücum etmiş ve belinde bulunan kama ile Hüseyin Şahini bir vuruşta alnına ve Müddeiumumîlik tahkikata devanı etmektedir.

Karaman Çocuk Esirgeme Kurumunun faa'iyeti

Karaman (Hususî) — Karaman Çocuk Esirgeme Kurumu cümhuriyet bayramında da değerli kaymakamımız Feyzi Akkor, Parti başkanı Ahmed Şen, belediye reisi Ziya Göncü ve Çocuk Esirgeme Kurumu başkanı öğretmen Fuad Atalayer'in kıymetli mesailerile 120 fakir ve kimsesiz kız ve erkek çocuğa elbise ve ayakkabı yaptırılarak giydirilmiştir. Bu yardımı da ha ziyade tevsî etmek emeliyle evvelki gün fakir ve kimsesiz çocuklar menfaatine Halkevi salonunda bir balo tertib edilmiştir. Bu balo oya şehrimizin bütün münevver ailelerin iştirak etmek husudunda gösterdikleri tehalük tasavvurun fevkinde olmuştur.

Kocaeli Parti kongresi

İzmit — Cümhuriyet Halk Partisi Kocaeli merkez kaza kongresi yapılmıştır. Kongrede Parti müfettişi ile daireler rüesas hazır bulunmuşlardır.

Dilekler üzerinde yapılan müzakereler çok açık ve samimî bir hava içinde geçmiş ve icab ettikçe vali ve daire reisleri tarafından müzakere mevzu olan meseleler etrafında delegelere izahat verilmiştir. Bu arada Ziraat Vekâleti tarafından bu sene Kocaeliye gönderilen selektörlerin köylüye büyük faydalar temin ettiği kaydolunarak hükümete teşekkür edilmiş ve bu yardımdan istifade edememiş olan mntakalara da selektör gönderilmesi arzusu izhar olunmuştur.

İki gün süren içtimaa başlarken kongre Partimizin kurucusu Ebedî Şefin aziz hatırasına anmış ve basta Millî Şef İnönü olduğu halde büyüklerimize bağlılık hislerini izhar eylemiştir.

Karamanda tasarruf haftası

Karaman (Hususî) — Her yıl olduğu gibi bu yıl da 12 Birincikanunda başlayan ve bir hafta devam edecek olan ulusal ve ekonomi ve artırma haftası şehrimizde de canlı ve manalı bir iktisad bayramı halinde kutlanması için ve yurdumuzda yetişen üzüm, incir, fındık, elma, portakal, gibi yemişlerin bütün evlerde ve kahvelerde çay, kahve yerine bu yemişlerden yenmesinin temini için lâzım gelen tedbirler alınmış ve halka ilân edilmiştir. İktisad haftası hakkında muhtelif mevzular üzerinde Halkevinde ilk ve orta okullarda konferanslar verilecektir.

Bursada kaplıcada elbise çalan bir hırsız

Bursa (Hususî) — Şehrimizde garib bir hırsızlık vak'ası olmuştur.

Açık Ömerin yanında çalışan çıraklardan Reşad, Mehmed ve İbrahim adlarında üç arkadaş geçen Pazar günü dükkanlarında icab eden haftalık temizliği yaptıktan sonra hep beraber gezmek ve eğlenmek üzere Yeni kaplıcaya gitmişler, soyunarak içeri girmişlerdir.

Bunlardan 16 yaşlarında bulunan İbrahim hepsinden evvel kaplıcadan çıkmış, kendi elbiselerinin üstüne arkadaşları Mehmedin elbiselerini de giyerek oradan savuşmuştur.

Bir müddet sonra hamamdan çıkan Mehmed elbiselerinin yerinde yeller estiğini görünce şaşırarak, Zafer meydanında bulunan evinden bir başkasını getirinceye kadar birkaç saat orada beklemeye mecbur kalmıştır. Nihayet hâdiseye zabıtaya bildirilmiş, İbrahim yakalanmıştır. Suçlu cürmü meşhur mahkemesine sevk edilmiştir.

Antalyada fakir çocuklara sıcak yemek veriliyor

Antalya (Hususî) — Antalya İsmet paşa ilk okulunda teşkil edilen himaye heyeti bu mektebde bulunan 15 fakir ve yoksul çocuk bütün bir ders yılı sıcak yemek vermeye başlamıştır. Himaye heyetinin reisi Nafia başkâtibi Nevzat Yeşim bu işte büyük bir gayret sarfetmiş, bazı hamiyetli Antalya-lıların yardımlarıyla sıcak yemek işini temin etmiştir. Yardımda bulunan Antalya-lılar tevazu göstererek isimlerinin saklı kalmasını istemişlerdir.

Erzincanda yerli mallar ve tasarruf haftası

Erzincan (Hususî) — Yerli mallar ve tasarruf haftası bu yıl burada her yıldan daha güzel bir şekilde başlamıştır. Başta vali ve memurlar, mektep talebeleri, kalabalık bir halk kütlesi merasime iştirak etmiş, bandonun istiklâl marşile törene başlamıştır. Nutuklar söylenmiş, talebeye ve halka portakal ikram edilmiştir.

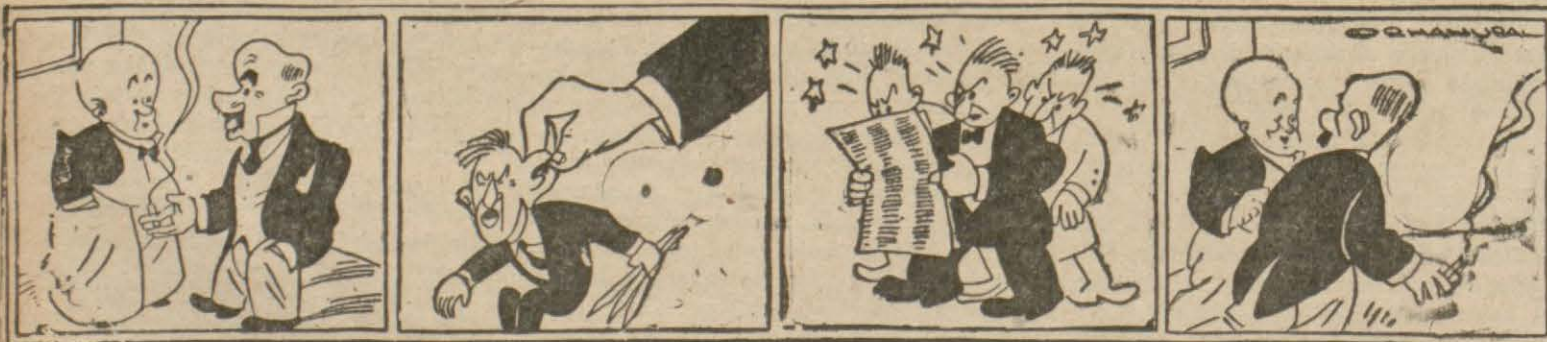
İzmir'e bir katilin idamı istendi

İzmir (Hususî) — İzmirin Halka-pınar mevkiinde sızlıklar arasında parasına tamaan öz anası Binnazı boğazını sıkmak suretile öldürmekten suçlu Seyfettinin muhakemesi ağırceza neticelenmiştir. İddia makâmı suçlunun idamını talep etmiştir. Karar 24 İkincikanun tarihinde tefhim edilecektir.

Kaşta küçük bir define bu'undn

Kaş (Hususî) — Kazamızın Kalkan nahiyesinde posta hat bakıcısı Mustafa'nın bahçesi kazılırken toprak arasından 10 mecdiye, 3 altın yüzük, 3 muklele tabir edilen altın, 1 Fransız altını ve bir de onluk altın çıkmış ve ev sahibi rumlardan metrük kalan bu bahçe içinde bir define bulunduğunu tahmin etmişse de, tahmini boşa çıkmıştır. Maamafih bulunan bu altınlar da küçük mikyasta bir define sayılmaktadır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, ihtikârla mücadele şiddetle devam ediyor.

... Bazı makara tacirlerine göre..

... yegâne kabahatli olanlar gazetecilerimiz...

Hasan Bey — İpliklerini pazara çıkardılar diye mi?

Son Posta

S P O R

Ankarada son hafta yapılan spor hareketleri

Ankara (Husus) — Sonbahar at yarışlarının on ikincisi Şehir Hipodromunda yapıldı, hava bozuk ve yağmurlu idi, fakat yarış yeri meraklılarla dolmuştu. Koşular umumiyetle heyecanlı oldu. Birinci koşuda Tomur, ikincide Yılmaz, üçüncü yarışta Basım, dördüncü koşuda Tomurcu, beşincide Ünlü, altıncı koşuda Karanfil birinci geldiler.

Cifte bahiste Baskın - Tomurcu çifti bir liraya mukabil 52,40 lira, altıncı koşudaki İkili bahis ise Karanfil - Kaya kombinasyonu bir liraya mukabil 24,80 lira verdi. Önümüzdeki hafta yarışlar sona erecektir.

Kır Koşusu

Havaın yağmurlu olmasına rağmen 150 gencin iştirakle yapılan kır koşusu çok zevkli oldu. Yerlerin çamuruna rağmen koşular, müsabakayı muvaffakiyetle bitirdiler.

Güres teşvik müsabakaları Bu hafta burada şimdye kadar girdikleri müsabakalarda derece almamış güreşçilerle, güreşe yeni bашyanlar arasında Greko-Romen teşvik müsabakası yapıldı. Neticede takım halinde Demirsport 14 puanla birinci, Harbiye ikinci, Sanat mektebi üçüncü. Günes dördüncü oldular, ferdi neticeler şunlardır:

72 kiloda: 1 — Muhittin, 2 — Osman, 3 — Halit.

79 kiloda: 1 — Saat, 2 — Hikmet, 3 — Ziya.

87 kiloda: 1 — İsmail Hakkı, 2 — Mustafa. Önümüzdeki Cumartesi günü, bu müsabakalarda derece alanlarla, evvelce derece almayanları için bu müsabakalara girmemiş olan güreşçiler arasında müsabakalar yapılacaktır.

Birçok meraklıların ve bu arada müstakil grup vekili Ali Rana Tarhanın alaka ile seyrettikleri güreşler çok güzel olmuştur. Güres Federasyonunun bu hareketini takdirle karşılarız.

Galatasaray ve Maskespor şild maçlarına giriyor

Galatasaray ve Maskespor takımlarının gayri nizami olarak, şild maçlarına iştiraklerine müsaade edilmiştir.

Difer taraftan Mubafızgücü takımı 1939-1940 senesi şild maçlarına iştirak etmiş olacaktır.

Yugoslav Devlet Demiryolları takımının müracaatı

Yugoslavya Devlet Demiryolları futbol takımının Türkiye'ye gelip, Ankarada Demirspor takımı ile iki maç yapacağı ve bu müracaata müspet cevap verileceği yazılmıştır. Fakat şild ve lig maçları dolayısıyla bölgece buna müsaade edilmemiştir.

Ankara muhtelisi İstanbula gidecek

Ankara muhtelisi Kurban bayramında İstanbula gidecek, bir maç yapacaktır.

Selim Tezcan

Bu hafta mektepler arasında yapılacak maçlar

Mektepler futbol, voleybol ve kır koşuları Başkanlıklarından:

23/XII/1939 Cumartesi günü yapılacak futbol ve voleybol maçları:

Şeref Stadi: Yüceülkü L. - Haydarpaşa L. Saat 13,30. Hakem Tarık Özerengin. Pertevniyal L. - Kabataş L. Saat 14,40 da. Hakem: B. Açıköney.

Taksim Stadi: Taksim L. - Şişli Terakki L. Saat 13,30 da. Hakem: A. Adem. Galatasaray L. - İşik L. Saat 14,40 da. Hakem A. Akın.

23/XII/1939 Cumartesi günü yapılacak voleybol maçları:

Beyoğlu Halkevi Salonunda: Erkek Muallim M. - Hayriye L. Saat 14 de. Hakem: Selim Duru. İstiklâl L. - Darüşşefaka L. Saat 14,30 da. Boğaziçi L. - Ticaret L. Saat 15 de. B. Sanat M. - Vefa L. Saat 15,30 da.

21/XII/1939 Pazar günü yapılacak mektepler arası kır koşuları:

Bu koşulara aşağıda isimleri yazılı mektepler en az 10. en çok 20 kişilik takımlarla iştirak edecek ve koşulara girecek talebe koşu günü tam saat 9 da Şişli Tramvay Deposu yanındaki 42 inci ilkmektebe gelmiş olacaktır.

Erkek Muallim M. - Boğaziçi L. - Hayriye L. - Darüşşefaka L. - İst. Er. Lisesi - Galatasaray L. - Haydarpaşa L. - İstiklâl L. - İşik L. - Vefa L. - Kabataş L. - Pertevniyal L. - Şişli Terakki L. - Taksim L. - Ticaret L. - Yüceülkü L. - B. Sanat M.

Eu hafta yapılacak maçlar

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Futbol Ajansından: 24/12/1939 tarihinde yapılacak maçlar:

Taksim stadi: Galataspor - A.Hisar saat 10,30, HİLÂL - İ.Spor saat 12,30, Galatasaray - Fenerbahçe saat 14,30. Hakem Adnan Akın.

Şeref stadi: Ortaköy - Beylerbeyi saat 10,30, G.Genciler - Karagümrük saat 12,30, Beykoz - Vefa saat 14,30. Hakem Tarık Özerengin.

Fener stadi: Süleymaniye - Altıntaş saat 12,30, Beşiktaş - Topkapı saat 14,30.

Bakırköy stadi: İstiklâl - Arnavudköy saat 12,30, Feriköy - Doğuspor saat 14,30.

Mintaka hakem heyeti istifa etti

İstanbul mintakası hakem heyeti reisi dün istifa etmiş, bu yüzden de heyet çekilmiştir. İstifanın sebepleri henüz malûm değildir.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Yelpaze

İstiklâl caddesi komedi kısmında akşam saat 20,30 da

İkizler

Halk Opereti - Bu akşam saat 9 da

Git - Kal

Tekirdağ Asliye Hukuk Hâkimliğinden:

İstanbulda Beyoğlunda Hammalbaşu Kârakol sokağında 7 numaralı evde oturmakta iken halihazır ikametgâh ve meskeni gayrimalûm Mustafa kızı Zahide Ürkmeze:

Koçaniz Tekirdağında Yıldız bakkaliyesi sahibi Abdullah Ürkmez tarafından aleyhimize ikame olunan ve yekdiğerinizden boşanmayı mutazammın bulunan 1/12/939 tarih ve 252/103 numaralı boşanma hükmünün ilânen tebliği karargir olmuş olduğundan işbu ilân tarihinden itibaren 15 gün zarfında temyizi dava etmediğiniz takdirde işbu hükmün kat'ileceği ilân olunur. «10598»

ZAYI — Sahibi bulunduğum Şişli Meşrutiyet mahallesi Halâskârgazi Büyükdere caddesindeki arsamm vergisi olarak Evkaf İdaresine şimdye kadar yatırdığım paralara aid mabuzları zayı ettim. Suretlerini alacağımdayan eskilerinin hükmü yoktur.

Tüccardan İbrahim Çolak

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Eminönünde: (Hasan Hulûsi), Aksarayda: (Şeref), Alemdarda: (Abdülkadir), Şehzadebaşında: (İ. Halil), Beyazıda: (Cemil), Fatihde: (Hüsamettin), Bakırköyünde: (Hilâl), Eyübdede: (Eyüb - Sultan).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Galatasaray), Cumhuriyet caddesinde: (Kürkçüyan), Fürtüzağada: (Ertuğrul), Şişlide: (Asım), Taksimde: (Kemal), Beşiktaşta: (Nall Halil).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Kadıköyünde: (Yenimoda, Merkez), Üsküdarıda: (Merkez), Sarıyerde: (Osman), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Bir doktorun günlük notlarından

Kahve ve çay

Çok sevmekliğimizle, çok alışkanlığımıza rağmen söylemek mecburiyetindeyiz ki: bu iki maddenin terkinde bulunan kafein ile teln denilen maddeler birer cürmei asabiye zehirdir. Kahve ve çayın yegâne faydası uyku halini gidermek, ve pek yorgun olduğumuz zaman bize muvakkat bir intibah tevliid etmesi gibi hallerinden ibarettir. Gündüzleri en çok kafa veyahud vücud itibarile yorulduğumuz zaman kahve ve çay alındığı gibi kendimizde bir uyanıklık ve kuvvet hissederiz. İşte yegâne faydası budur. Fakat buna da alışınca o zaman aynı kuvvetli alabilmek için gitgide üstüste kahve ve çay almak ihtiyacı başgösterir. İşte o zaman bu muvakkat faydadın da eser kalmaz.

Umumiyetle kahve ve çay mide ve hazm için iyi değildir. Bilhassa midesinden muztarib olanlarda midesinde yanmak, ekşik ve sair ıztırab ve ağrılar olanlarda kahve ve çay tamamen müzirdir ve menedilmelidir. Kahve ve çay normal uyku müddetini tehîr eder. Yani alışmayan bir insan fazla çay ve kahve içti mi o gece artık onun için uyumak mümkün olmaz. Uyku kaçır aynı zamanda çarpıntı ve hafif baş ağrıları görür. Kahve ve çay sinirli insanlar için asla muvafık değildir. Asabi tenbihe etmesi itibarile tamamen kontrendikedir. Menedilmelidir. Kahve ve çay cild hastalıkları için asla muvafık değildir. Deride hasıl olan ekzemalar vesair bünyevi ve dahilil sebeplerden ilet gelen cild hastalıklarında, kaşıntılarda hastalara kahve ve çay asla tavsiye edilmez. Bilâkis bunlar menedilmelidir. Kahve ve çay kalb ve akciğer hastalıklarına da şayanı tavsiye değildir. Mümkün olsa da memleketimizde kahve ve çay yerine süt, limonata, üzüm suyu içmek ve misafirlerle ikram etmek âdet olsa ne iyi olurdu.

Cevab istiyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Akal takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

BANKA KOMERÇİYALA ITALYANA

Tamamen tediye edilmiş sermayesi: 700.000.000 İtalyan Lireli

Merkezi: MILANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta şubeleri vardır.

Hariçteki bankalarını:

BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juanes - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casablanca (Maroc).

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Braila, Brasoy, Cluj Costanza, Calaz, Sibiu, Timichoara.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA. Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO. Alexandria d'Egypte, Elkahire, Port - Said.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA. Atina, Pire, Selânik.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY. Philadelphia.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne pour l'amerique du sud, Paris.

Arjantünde: Buenos - Aires, Rosario de Santa Fé.

BRESİLYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeler.

CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.

COLOMBİA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.

URUGUAY'da: Montevideo.

BANCA DELLA SVIZZERA ITALIANA: Lugano, Bellinzona, Chiasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.

BANCA UNGARO - ITALIANA S. A. Peşte ve başlıca şehirlerde şubeler: HRVATSKA BANK D. D. Zagreb, Susak.

BANCA ITALIANO - LİMA Lima (Perou) da başlıca şehirlerde şubeler:

BANCA ITALIANO - GUAYAQUİL Guayaquil.

İstanbul merkezi: Galata, Vovvoda caddesi, Karaköypalas Telefon 44845.

İstanbul bürosu: Alalemcian han. Telefon 22900 /3/11/12/15

Beyoğlu bürosu: İstiklâl caddesi No. 247. Telefon: 41046. Kasalar icarı: İtalya ve Macaristan için ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVEL LER'S çekleri.

EN BÜYÜK İKRAMIYE!

Bonçet
Lirayı
Kazandıracak Bilet...
belki de sizin Biletiniz!

Gayrimenkul Satış İlanı İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Binnaz, Ayşe Melike, Emine Nühket ve Fatma Fikretin 20854 hesap numaralı Sandığımızdan aldığı (1000) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icab eden Beşiktaşta Yenimahallede Posta sokağında eski 8 yeni 12 kapı numaralı bahçeli kârgir bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırıma konmuştur.

Satış tapu sicli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırıma girmek isteyen (375) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakif icaresi ve taviz bedeli ve tel-lâliye rüsumu borçluya aiddir. Arttırma şartnamesi 25/12/939 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydı vesair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırıma girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 10/2/940 tarihine müsadif Cumartesi günü Çağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyeti ile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü kâin kalmak şartıyla 26/2/940 tarihine müsadif Pazartesi günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok artırım üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerle beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kâhırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 938/876 dosya numaralı Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmelerini lüzumu ilân olunur.

*** DİKKAT

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhammlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 nı tevaviz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (10620)

Saner Bank Birleşik Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi KAYSERİ BEZ FABRİKASINDAN:

85 santimlik D. tipi kaput bezi	topu	800	Kr.
75 " " " " " " " "	"	750	"
Dril Kartelâ 11 ve 14 ten metresi	"	22	"
" " " " " " " "	"	22,25	"
Jakarlı Dril	"	25	"
Kazalina	"	25	"

Azami 5 balyayı geçmemek üzere fabrika teslimi satılmaktadır. Sipariş vermek isteyen müşterilerin fabrikaya müracaatları rica olunur. Fiatlar fabrika teslimi olup ambalaj masrafı ayrıca tahsil olunur.

Nazilli Basma Fabrikasından:

Nazillinin 22 tip yazlık basmaları perakende satmak şartile tüccara Nazillide teslim bir kasa olarak metresi 29 kuruştan satılmaktadır. Satın almak isteyen müşterilerin Nazillide Yerli Mallar Satış evine müracaatları rica olunur.

BAKIRKÖY BEZ FABRİKASINDAN:

90 santimlik G tipi kaput bezi 800 kuruştan, 75 lik bez 670 kuruştan satılmaktadır. Fiatlarımız fabrika teslimidir. Ambalaj masrafı ayrıca alınır. Sipariş vermek isteyenlerin azami beş balyayı geçmemek üzere siparişlerini kaydettirmek ve bedelini tediye etmek üzere Birinci Vakıf hanında birinci kat Pamuklu Fabrikalar Müessesesine müracaatları rica olunur.

Müvezzi alınacaktır.

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

Beş sınıflı ilk mekteb mezunu bulunmak, yaşı 20 den aşağı 35 den yukarı olmamak üzere idareimiz servislerinde müvezzillik isteyenlerin:

- 1 — Dilekçesi.
- 2 — Mekteb şahadetnamesi
- 3 — İyi hal kâğıdı.
- 4 — Yeni tarihli çiçek aşısı kâğıdı.
- 5 — 5X7 eb'adında üç fotoğraf.
- 6 — Nüfus cüzdanı.

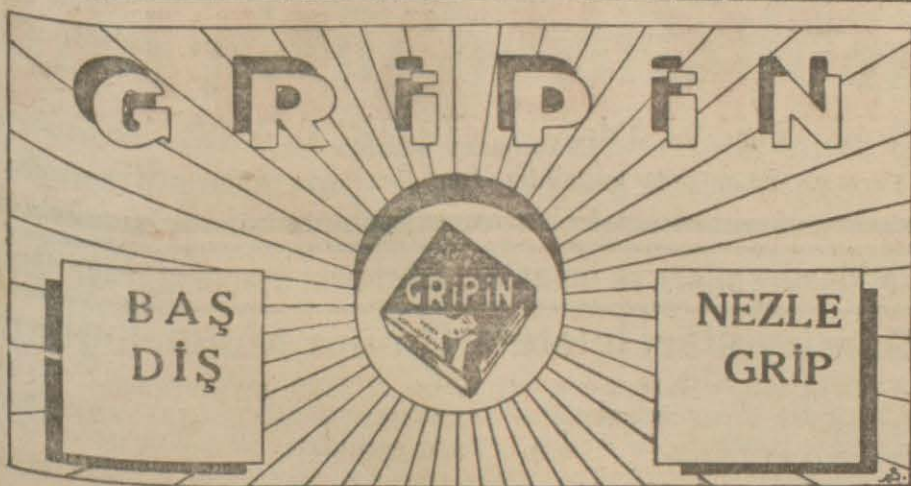
İle 29/12/939 tarihi akşamına kadar müdürlük idari kalemine müracaatları. «10556»

ZAYI — Galatasaraydan aldığım şaha detrameyi zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

1264 numaralı Kyüb oğlu Mustafa Bora

Doktor Hafız Cemal (Lokmen Hekim)

Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

ve bütün ağrıları derhal keser.
Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir

RADYOLİN

ile SABAH - ÖĞLE - AKŞAM HER YEMekten SONRA günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

ANİTESİR

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP.
ROMATİZMA, SOĞUK ALGINLIĞI
ve bütün ağrılarını derhal keser

Lüzumunda
günde
3 kafe
alınabilir.

Hayatta en lüzumlu şeyleri bildiren
MUHTIRALI - HARİTALI

HAYAT TAKVİMİ ÇIKTI

Bu eşsiz ve emsalsiz takvimde bu sene
6 tane renkli harita, 72 devletin bandırası

320 sahife en lüzumlu yazılar ve mükemmel bir muhtıra defteri vardır.
Yazılardan bazıları: Takvime dair her türlü malumat, dünya tarihi, dinler tarihi, ihtiralar tarihi, inkılâp tarihi..

Dünya devletlerinin nüfus ve kuvvetleri, dünyadaki müslümanlar..
Devletimizin teşkilâtı, vilâyet ve kazaları, tren istasyonları, limanlar ve iskeleler, kanunlarımız.

Türkiye, Şark ve Avrupa trenlerinin hareket zamanları ve bilet ücretleri. Hastalıklar ve kazalara karşı çareler, sağlık bilgileri, güzel ve sağlam olmak çareleri..

6 tane renkli harita ve 72 devletin renkli bandıraları.
Bu eşsiz ve emsalsiz takvimin taklitlerini almamak için, (HAYAT TAKVİMİ) adına ve (MAARİF Kitaphanesi) imzasına dikkat etmelidir.
Fiyatı her yerde 25, mükemmel ciltlisi 35 kuruştur.

İştirak ettiği Enternasyonal sergilerde d ima birinciliği kazanan lokumlarının, şehirlerinin nefaseti dünyaya nam veren bir buçuk asırlık Türk ticarethanesi

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi:
Bahçekapı,
Şubeleri:
Bevoğlu,
Karaköy,
Kadıköy

Halis şekerden Tahan He'vası

Belediye Sular İdaresinden

Taksim suyu galerilerinde görülen çöküntülerin tamiri için 14/12/939 dan itibaren bu suların dört gün kesileceği ilân edilmiştir. Ameliyat sırasında galerinin daha başka noktalarının da tamire muhtaç olduğu görülmüş olduğundan bunların onarılması için 15 gün kadar Taksim sularının nöbetle verilmesi zarureti hasıl olduğu ilân olunur. Bu suyun Terkos suyu ile alakası yoktur. (10541)

ANKARA GAR GAZINOSU

Meşhur MARKO BABEN Orkestrasının iştirakile
Her Cumartesi ve Pazar günleri saat 16.30 dan (19) a kadar

- DANSLI ÇAY -

YILBAŞI Reveyyonu için masalarımızın şimdiden tutulmasını dileriz. Meşrubat tarifelerinde değişiklik yoktur.

Deri ve Barsak Arttırma ilânı

Türk Hava Kurumu İstanbul Vilâyet Şubesinde:
Kurban bayramında teşkilâtımız tarafından toplanacak deri ve barsaklar pazarlık suretile ayrı ayrı arttırmaya konmuştur.

10/Kânunusani/940 Çarşamba günü saat 11 de arttırması yapılacak ve fiat değeri görülürse ihale edilecektir.
İsteklilerin mezkûr gün ve saatte ve partnameyi görmek için de her gün Cağaloğlu lundaki şube merkezine müracaat etmeleri. (10410)

EKZAMİN

Ekzamanın ilâcidir.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 kuruştur.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

D. Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

1 - Yüksek tahsil ikmal etmiş olanlardan 35 yaşını geçmemiş olmak ve işletme merkezlerimizden öğrenilecek gerâit ve evsafı hasıl bulunmak şartile hareket müfettişliğine yetişmek üzere müsabaka ile muavin müfettiş alınacaktır.

2 - Müsabaka: Ankarada D. D. Umum Müdürlük Merkezinde 6/1/940 Cumartesi günü yapılacaktır.

3 - İsteklilerin sıhhi muayeneleri yaptırılmak üzere matlûb vesâikle en nihayet 4/1/940 tarihine kadar Haydarpaşa, Sirkeci, Ankara, Afyon, İzmir, Adana, Malatya, Balıkesir, Kayseri ve Erzurum İşletme Müdürlüklerimize istida ile müracaat etmeleri ilân olunur. «6480» «10510»

Türk Ticaret Bankası A. Ş.

KURULUŞ TARİHİ 1919

Tamamen yatırılmış sermayesi: **T. L. 2.200.000**

Merkezi: ANKARA

Dahilde ve hariçte muhabirleri vardır. Her nevi Banka muameleleri.
Her ayın birinde faizleri ödenen kuponlu vadeli mevduat.

DEUTSCHE LUFTHANSA

Kış uçuş tarifesi:

SALI, PERŞEMBE ve CUMARTESİ

İSTANBUL'dan Sofya, Belgrad, Budapeşteye Viyana üzerinden BERLİN'e Sofyadan Selânik ve Atina'ya irtibat vardır. Daha ziyade malûmat almak, biletler ve kayıt muamelesi için aşağıda vekillîğe müracaat edilmelidir:

HANS WALTER FEUSTEL

Galata Rıhtım No 45 Telefo: 41178 - Telgraf "HANSAFLUG"

VIROZA

PATI KULLANINIZ

Her türlü yanıkları, kan çıbanlarını, meme iltihaplarını ve çatlakları, koltuk altı çıbanlarını, dolama, akneler, ergenlikler, traş yaraları, çocukların ve büyüklerin her türlü deri iltihaplarına en erken ve en emin tedavi eder. VIROZA mikrobu yaşamasına mani olur.

Alaturka ve alafranga
mükemmel

Yemek, Tatlı

Pastalar kitabı

Yazan: FAHRİYE NEDİM
Her eve lüzum olan bu kitab, bine yakın yemek, tatlı, pastalar pişirmesini kolay surette tarif eder.
Fiatı: 100, ciltlisi 125 kuruş.
Satış yeri:

İstanbul İnkılâp Kitabevi

İlân Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilatı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarifeye derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL